PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VIII СЕРПЕНЬ — ВЕРЕСЕНЬ, 1967 ЧИСЛО 8-9

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК VIII СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

Ч. 8-9 Виходить раз у місяць

Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Катерина Міськів, Тоня Горохович, д-р Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

JULY-AUGUST VOL. VIII

Monthly Publication № 8-9

Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

Edited by Editorial Committee

Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada	$4.00
Subscription in other countries	4.50
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи. Дописи, які поміщуються в інших часописах, редакція містити не обіцює — уникаємо повторювання.

Не поміщені рукописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначенним застереженням.

На обкладинці: Фрагмент з програми Українського Тижня на ЕКСПО 67 в Монтреалі. Панна Л. Гошко, посередині виконує показ старинної ноші княжої доби — в ролі св. княгині Ольги. Перша зліва Євгенія Загурак — суспровідниця, а по другій стороні справа, стоїть Галина Мельник — голова Комітету Українського Тижня. Місце показу „Госпіталеті Павільон".

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Богдан Ігор Антонич — Лелеки ... 1
„Хай цей з'їзд сатне дороговказом" ... 1
Резолюції з'їзду Союзу Українок ... 2
Центральна управа Союзу Українок ... 3
Н. Когуська — Леся Хорош-Ґрегорі ... 3
Комунікат УВС ... 4
Н. Л. Когуська — До Українського Тижня на ЕКСПО ... 4
Галина Мельник — Українцям в Канаді і Америці ... 5
З наукових конференцій УВАН у США. ... 6
Наталія Кібець — Київ — серце України ... 7
Леся Лисак — Недільний ранок ... 10
Наталія Кібець — Прийдуть нові дні ... 11
Іван Боднарчук — Покоління зійдуться ... 12
Олена С. Процюк — Конгрес Міжнароднього Жіночого Союзу ... 14
Nelen P. Smindiak — Canadian Ukrainian Week at EXPO-67 ... 15
При праці для журнала ... 17
Відділ для дітей ... 18
Ю. Витриваленко — Жахливе явище ... 20
К. Теличко — В справі навчання української мови ... 21
Громадська і родинна хроніка ... 22
Річні звіти відділів ... 28
Куточок про здоров'я ... 31
Домашнє господарство ... 32
Іванна Вахна — Українська вишивка ... 32

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Богдан Ігор Антонич — Зібрані твори. Зредагували Святослав Гординський і Богдан Рубчак. Об'єднання Українських Письменників в Екзилі. Ню Йорк — 1967 — Вінніпеґ. Видано заходами Організації Оборони Лемківщини в Америці.

——x——

J. B. Rudnyc'kyj — An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language. Part 6. (Етимологічний словник української мови, ч. 6). Ukrainian Free Academy of Science — UVAN, Winnipeg 1967.

——x——

Theodore T. Onufrijchuk — Stiden Hills. The History of R. M. of Sliding Hills. № 273. Mikado, Sask. and their Centennial Park. Yorkton, Sask. 1967.

——x——

Food with a Foreign Flavor. Published by the City Edmonton Electrical Distribution System Home Servire. Centennial Yar 1967

——x——

Ірена Винницька — Кам'яна сокира. Друге виправлене і доповнене видання. Об'єднання Працівників Дитячої Літератури поручає це видання для дітей шкільного віку. Ілюстрації Петра Андрусіва. Бібліотека „Самопомочі для молоді" під редакцією Петра Ґоя. Ню Йорк — 1967 р.

——x——

Наталя Полонська-Василенко — Українська Православна Церква після переяславської угоди. Відбитка із збірника „Релігія в житті українського народу", видано в „Записках НТШ" т. 181. —Мюнхен-Рим-Париж. 1966 р.

——x——

Наталя Левенець-Когуська — Дорогами сорокріччя, коротка історія першої української жіночої організації в Канаді, Союзу Українок Канади, у двох мовах. Стор. 68. Гамільтон-Торонто-Вінніпеґ, 1967 р.

——x——

Олекса Грищенко — Роки бурі і натиску. Спогади мистця 1908-1918. Передмова Святослава Гординського. **Слово,** Об'єднання Українських Письменників в Екзилі. Нью Йорк, 1967 р.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VIII СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ, 1967 Ч. 8-9

„Хай цей з'їзд стане дороговказом"...

Всі ті, що були учасниками ювілейного з'їзду Союзу Українок Канади в Торонто в м. липні ц. р. напевно винесли з нього найкращі враження. Організація святочно відмічувала своє сорокріччя, пов'язуючи його з 50-літтям Української Національної Революції в Україні та 100-річчям Канади.

Святочний тон з'їзду, рівень його програми, поважна репрезентація відділів і членства, цінні доповіді про наше минуле і сучасне — все це було насичене українським змістом — змістом вірности тим ідеалам, що їх вложили в організацію її основоположниці. Адже розкидані ми по широких просторах Канади, заглиблені в щоденну громадську працю будня і оточення часто буває несприяючим для нашого духового життя. Так легко губити з очей стежку, яка має вести нас до широких обріїв наших завдань; так непомітно може послаблюватись ота золота нитка, що в'яже нас з нашим народом та його ідеалами. Але ні, ось думки з привіту делеґатки Саскачеванської Провінціяльної Екзекутиви Союзу, добр. Удод з Саскатуну:

„Хай цей ювілейний з'їзд стане ще одним великим дороговказом на нашому шляху служіння своєму народові. Хай всі ті великі ідеї, що їх поставили основоположниці-піонерки Союзу 40 років тому не були ні на цаль змінені в догоду, так званим, умовинам, але щоб були розвинені і доповнені новими надбаннями. Наша провінція дала Канаді початок славного жіночого руху, дала перших провідниць і кадри членства, дала саму ідею"...

Така думка винесена з рядів членства перед святочний з'їзд окрилює, скріплює віру в доцільність нашої праці, віру, якої нам в наших часах так дуже, дуже потрібно. Ця думка вказує нам на послідовність і вірність тим принципам, на яких постав, і на яких зростав Союз Українок Канади. Ці принципи ще раз підкреслила і вивела перед учасниць з'їзду на ювілейнім бенкеті ініціяторка Союзу Українок пані Савеля Стечишин. Як довголітня провідниця українського жіноцтва, вона, з'ясовуючи історичне минуле організації, спинилась на сучасному, розглядаючи його з аспекту великих змін, подій і поступу українського життя в діяспорі в цілому, шукаючи в цьому русі нас, як організації... Кожна її думка, кожне слово це був здоровий, сильний і будуючий світогляд Союзу Українок Канади. Яка наша роля й яке наше місце у співдії серед зорганізованої української спільноти у вільному світі? — це одно з питань нашого часу.

Ніде, здається так, як у збірній силі, як на з'їзді шукаємо опору нашого життя, твердого ґрунту нашої праці. „В догоду умовинам" з'являються тут і там в українськім світі носії нових ідей, носії асиміляції, яких ідеалом є втеча від рідного світу, позбутися рідної мови, плисти за течією життя без найменшого опору. Це небажані „пророки", які більше небезпечні від ворожих затій. І лише свідоме членство має силу протиставитись їхнім діям.

Проминув наш ювілейний з'їзд і не лише як святочна маніфестація, але й як бажана ціль скерувати нашу діяльність, підсилити організацію в принципах її ідеології. Обравши центральний провід організації, ми вложили на нього поважні і трудні обов'язки, за успіх яких ми всі, членство Союзу відповідальні. Знайде у нас провід єдність думки і чину, то будемо творити нові, світлі сторінки нашої історії, а не знайде — навпаки. А нас всіх сьогодні хвилюють нові думки, нові пляни нашої праці, бажання вложити в ріст

Богдан Ігор Антонич

ЛЕЛЕКИ

Летіли понад морем раз лелеки
до вирію, до південних країв.
Гаїв, де кипариси чувся спів
і усміхались землі їм далекі.

Та задрижали в мить від небезпеки,
бо крила їх охляли. Жах глядів.
Та ліс удалі виріс парусів;
всі з щастя криком на вітри смереки.

Завчасна радість, заміри невдалі,
бо судна в сторону противну мчали,
де півночі грізні дрімали скали.

Так зриви доля нам на інший шлях
зверта нераз; з розпукою в очах,
що хід їх, бачимо, в чужих руках.

українського життя такі досягнення, які знайшли б відгомін не лише в рамцях нашої організації, але й серед української спільноти у вільному світі, як одна з поважних його частин.

Йдемо назустріч світлим сторінкам історії нашої організації — до її 50-річчя.

Резолюції ухвалені на З'їзді Союзу Українок Канади в Торонто в м. липні 1967 р.

1. Учасниці Ювілейного З'їзду Союзу Українок Канади зібрані на своїй сесії в днях 14 і 15-го липня 1967 року вітають ініціяторок цієї першої в Канаді жіночої організації, яка впродовж сорока років вела українське жіноцтво дорогами служіння українському народові в Україні, українській спільноті в Канаді та країні нашого поселення Канаді; разом з тим З'їзд стверджує правильність ідеологічної програми організації в складі Союзу Українців Самостійників, заявляється за непорушним збереженням ідеологічних принципів і послідовности, працювати далі над збереженням нашої питоменної культури, зокрема мови і невпинно прямувати до широких зацікавлень дій цілої української спільноти у вільному світі.

2. Вшановуючи Великі роковини 50-річчя Української Національної Революції та створення Української Народньої Республіки в Україні, цей З'їзд Союзу Українок Канади віддає салют українській жінці, яка брала чинну участь у визвольних змаганнях українського народу в Україні в рр. 1917-18, як в складі Української Центральної Ради, так і тій, яка із зброєю в руках, на постах медсестер у воєнних лазаретах, при добродійній праці в запіллі віддавала свій труд, а інші й своє молоде життя за волю і державну самостійність України.

3. У зв'язку із Сторіччям Канадійської Конфедерації та нашої в ній участи як українок і як горожанок Канади, цей З'їзд Союзу Українок Канади вітає працю українського жіноцтва у різних проєктах Сторіччя, в чинній участи українок у влаштуванні Українського Тижня на Світовій Виставі в Монтреалі; вітає також українок, що входять в різні загальні канадійські комітети і рекомендує зібрати всі такі відомости, зокрема діяльних на тім полі членок Союзу Українок Канади, включаючи домініяльний проєкт Союзу, проєкти провінціяльних екзекутив, проєкти відділів та для історії закріпити це все в окремій публікації або в журналі „Промінь".

4. Стверджуючи факт, що Союз Українок Канади завжди йде назустріч виховній праці української молоді, що присвячує увагу рідному шкільництву в цілому та розуміючи, що лише фахова і плянова праця дасть належні осяги у будові нашого далекосяглого майбутнього, учасниці цього З'їзду вітають проведені в Торонто сесії Української Виховної Системи, в яких взяли участь також представниці Союзу Українок Канади у підготовці до Світового Конґресу Вільних Українців, який відбудеться в Ню Йорку в листопаді 1967 року, з'їзд закликає своє членство до кооперації та співпраці в цій важливій установі.

5. Цей З'їзд Союзу Українок Канади знову підкреслює конечність вивчати українську літературну мову, організувати по жіночих товариствах Гуртки Книголюбів, знайомитись з кращими творами української літератури і друге — З'їзд закликає молодших українок в провінціях Західної Канади: Альберті, Саскачевані і Манітобі записуватись на позаочні курси української мови, що їх виготовляють державні (провінціяльні) департаменти освіти, кожний у своїй провінції; З'їзд виявляє сподівання, що велика провінція Онтаріо, в якій живе великий процент українського населення подбає про позаочні курси української мови для жителів своєї провінції.

6. Учасниці з'їзду Союзу Українок Канади, розглядаючи питання належного виховання українських дітей та молоді ,а тим самим дальшого її збереження при своєму рідному — церкві, організації та при наших інституціях, закликає членство Союзу звернути якнайпильнішу увагу на знання української мови серед нашої молоді, для того з'їзд ставить за обов'язок зарядам і членству Союзу на місцях організувати молодші відділи СУМК.

7. З'їзд закликає українців заохочувати здібних українських студентів спеціялізуватися в українознавстві в університетах, де є добре поставлені українознавчі курси і допомагати їм стипендіями, зокрема уділювати їм стипендії доповнювати знання в Українськім Вільнім Університеті в Мюнхені чи інших університетах.

8. Визнаючи велику вартість дошкільного виховання в найраньшому періоді дитинства в ціллях закріплення рідної мови й національної основи, цей з'їзд схвалює організування дитячих садків, де місцеві обставини на це дозволяють, і закликає матерів до повної співпраці з ними.

9. Щоб відзначити цей 40-літній Ювілейний З'їзд Союзу Українок Канади як також 100-річчя

Канади, З'їзд рішає створити фундацію Музею для розбудови приміщення в цілях набуття більше різних експонатів і для поширення праці головного Музею в Саскатуні та його філій в Едмонтоні, Вінніпезі, Торонті та Ванкувері, З'їзд припоручує центральній управі Союзу Українок Канади назначити комісію фундації Музею, яка б до наступного головного з'їзду приготовила правильник, покриваючи ім'я фундації, членство, точні цілі, означення до майна фонду, права та обов'язки головного Музею, філій і членства відносно фундації; з днем, коли почнеться збіркова акція. З'їзд закликає всіх членок Союзу, відділи і українське громадянство — всіх тих, що дорожать надбанням української культури і дбають про її збереження для майбутнього — взяти активну участь у цій важливій праці і складати пожертви та всякий інший спосіб помагати цій справі.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ОБРАНА НА З'ЇЗДІ В ТОРОНТО

Голова — Леся Хорош Ґреґорі Торонто.
Уступивша голова — Анна Токарик, Гамільтон.
Заступниці голови: 1-ша Орися Сушко, Гамільтон.
2-га Ольга Гамара, Торонто.
3-та Анна Євчук, Торонто.
4-та Параня Сліпчук, Едмонтон.
5-та Соня Стратійчук, Саскатун.

Рекордова секр. — Галя Слюзар, Куксвил.
Кореспонденційна секр. — Ганна Янішевська, Торонто.
Касієрка — Теодора Олійник, Торонто.
Редакторка — Наталя Когуська, Вінніпеґ.
Голова Видавничої Комісії — Ольга Войценко, Вінніпеґ.
Голова Комітету Музею і Мистецтва — Соня Стратійчук, Саскатун.

РЕФЕРЕНТКИ: Культурно-освітня — Анна Мельник, Едмонтон.
Фонду Фундації — Марця Сеніцька, Вінніпеґ.
Молодших Відділів СУМК — Галина Мельник, Монтреал.
Журнала — Ольга Завісляк, Вінніпеґ.
Дитячих Садків — Стефанія Магус, Едмонтон.
Міжнародніх Справ — Анастасія Тріщук, Оттава.
Зовнішніх зв'язків — Славка Охітва, Порт Кредит.
Відділу Краєвої Охорони (Е.М.О.) — Віра Шевчук, Торонто.
Горожанства — Марія Мех, Оттава.
Добродійної Праці — Ольга Куць, Ошава.
Архіву — Калина Сакалюк, Торонто.
Домашньої Економіки — (буде покликано).

Контрольна Комісія: Доця Мандзюк, Торонто.
Юлія Никіфорук, Торонто.
Маланія Буряник, Порт Кредит.

Леся Хорош-Ґреґорі на пості голови Союзу Українок Канади

Учасниці ювілейного з'їзду Союзу Українок у Торонто тепло повітали новообрану Центральну Управу, а зокрема голову Союзу Українок Канади пані Лесю Хорош-Ґреґорі на каденцію чотирьох років. Уступивша голова пані Анна Токарик.

Ім'я пані Лесі Хорош-Ґреґорі відоме більше у східній Канаді. Вона уродженка Монтреалу. Виростала у свідомій родині бл. п. Кобітовичів. Організаційний досвід набула, спочатку в молодечій організації СУМК, опісля у відділах Союзу Українок в Торонто. Останніх чотири роки вона була заступницею голови Союзу. Замешкує з родиною в Торонто.

Прикмети доброї провідниці, це її характер, стійкість думки, широкий світогляд і слово. Все це властиве пані Лесі. Вже її перше повиборне слово до зібраних на з'їзді здобуло прихильність членства і гостей та вказує на свідомість прийнятого на себе обов'язку. Треба сподіватися, що членство Союзу і в Західній Канаді буде мати можливість стрінутись з новообраною головою, познайомитись з нею, почути її добрі думки та оцінити одну з молодшої ґенерації провідницю Союзу — пані Лесю Хорош-Ґреґорі.

Н. Когуська.

Об'єднання Українських Педагогів Канади — член КУК.,
Шкільна Рада УККА,
Виховна Референтура СФУЖО,
Українська Центральна Шкільна Рада Австралії,
Шкільна Рада Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині,
Комісія Української Виховної Системи.

КОМУНІКАТ

Президія Комісії УВС подає до відома, що СВІТОВА ВИХОВНА СЕСІЯ в рамках СКВУ відбудеться 11 і 12 листопада ц. р. з такою програмою:

11. XI. 1967 р. (субота) 10 година рано
— п л е н у м Світової Виховної Сесії:

1. Відкриття —(з'ясування завдань і цілей СВС),
2. Схема праці СВС.
3. Вибір предсідників підкомісій:
   а) для справ релігійного виховання,
   б) культури (науки і мистецтва),
   в) молодечих організацій,
   г) студентських організацій,
   ґ) жіночих організацій,
   д) дошкілля,
   е) початкового і середнього шкільництва,
   є) української мови в державних школах,
   ж) світового об'єднання українських педагогів,
   з) спонзорів рідних шкіл,
   и) правопису,
   і) шкільних підручників і допоміжної літератури.
4. Вибір редакційної колегії для виготовлення висновків і ствердженъ на пленум СКВУ.

12.00 година дня — п е р е р в а.
2.00 година по полудні — праці підкомісій.

12. 11. 1967 року (неділя)
10.00 година рано — продовження праць підкомісій.
1.30 по полудні — п е р е р в а.
3.00 година по полудні — п л е н у м СВС.:

1. Доповідь на тему „Суть і значення української культури у виховному процесі".
2. Висновки і ствердження підкомісій.
3. Проєкт Української Виховної Системи.
4. Запити і дискусія.
5. Висновки і ствердження СВС під апробату СКВУ.
6. Закриття СВС.

Місцевість, в якій відбудеться Світова Виховна Сесія буде подана до відома пізніше.

Президія Комісії УВС запрошує до участи у сесії всі Крайові Шкільні Ради у вільному світі, станові організації українських педагогів, представників українських церков, крайові установи (молодечі, студентські, спортові), виховні референтури усіх крайових централь.

Просимо зголошувати свою участь у Світовій Виховній Сесії на адресу:

Komisija UWS
43 Gilmour Ave.
Toronto 9, Canada.

ЗА ПРЕЗИДІЮ КОМІСІЇ УВС:

З. Зелений — голова, **К. Паліїв** — секретар.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ НА ЕКСПО 67

На сторінках української, англомовної і франкомовної преси появились прихильні оцінки Українського Тижня на Експо 67 в Монтреалі. Організуванням програми Українського Тижня зайнявся спеціяльний Комітет, який складався з пань-представниць жіночих організацій в Монтреалі та за піддержкою українських жіночих організацій в Канаді. Обов'язок голови Комітету виконувала пані Галина Мельник. Програма Українського Тижня проходила в Павільоні Гостинности в днях від 24-го до 30-го липня. Згідно з пресовими звідомленнями через Павільон Гостинности в Українськім Тижні пройшло найменше 15 тисяч осіб різних національностей.

Безперечно, що Український Тиждень на Світовій Виставі в Монтреалі викликає у нас, жінок, почуття вдоволення за успіх, за проробле ну працю. Хай ці рядки не звучать нескромно, бо посвята часу, праці і зусиль організаторок Українського Тижня заслуговує повної оцінки, як приклад скільки добра можна зробити для української справи спільними силами наших національних організацій. Згаданий Український Тиждень у великій мірі причинився до піднесення українського імени, засвідчив живучість і талановитість українського народу у вільному світі. Тимбільше, що не було на Експо 67 в Монтреалі Українського Павільону з України, так як мали свої павільони інші народи. Це відчув кожний українець, як образу за свій нарід, бо павільон СССР вважався російським павільоном і так про нього висловлювались всі туристи, відвідувачі і гості. Навіть така маленька країна як Тунісія, яка начислює кільканадцять тисяч населення спромоглася на свій павільйон. Україна не мала свого павільону, бо над її душею сторожить „старший брат" — москаль, який не дав їй дозволу на власний павільон... Однак Україна була зарепрезентована Українським Тижнем — самостійними силами вільних українців на канадійській землі.

Ось що пише один з українських журналістві у своїм репортажі:

„Український Тиждень на Експо 67 заповнив прогалину витворену браком павільону України. Того браку ніяк не заповнять ніякі „українські дні" в совєтському, (насправді: російському) павільоні. Український Тиждень своїм національним характером відхилив на мить тяжку завісу, за якою заховано великий

український народ і його проблему в усіх аспектах...

Цей тиждень був найуспішнішою „демонстрацією" проти совєто-російської пропаганди на Експо — він був запереченням московської тези про злиття народів в СССР в один „совєтський народ". І це була конструктивна демонстрація, якої не могли заперечити, ані заборонити навіть офіційні керівники Експо 67. Хто все це бачив мусів повірити в існування живої України."

Український Тиждень зорганізований самостійними силами українського жіноцтва. В програму його входила українська пісня, музика, художнє читання зразків української поезії і прози, наукові доповіді, висвітлювання фільму, вистава книжок, вистава образотворчого мистецтва українських художників, вистава українського народного ручного мистецтва. Зокрема велике зацікавлення викликав показ старинної жіночої ноші за княжих часів України (ілюстрація на обкладинці). Чудова дитяча оперетка „Коза Дереза" та інше.

Хоч українське жіноцтво в Канаді скромне на всякі претенсії, то все таки приємно було прочитати признання одного з видатних українських журналістів в Канаді д-ра Р. Рахманного, який між іншим пише таке:

„...притягала увагу відвідувачів українська ноша. Показ її був справжньою сенсацією для чужоземців і для українців — естетичною насолодою. Вид чарівних дівчат у вбрані з різних епох української історії та з різних областей України збуджував у всіх подив для генія душі української жінки, яка протягом української історії зуміла вичарувати таку ношу: мистецьку, в кожному відношенні, практичну на дані часи і привабливу відповідно до краси українських жінок. Хто з нас не був гордим на приналежність до народу, що має саме таких жінок..."

Хай імпрези Українського Тижня на Експо 67 стануть ще одним переконливим фактом, що спільними силами зорганізованого жіноцтва ми можемо творити дійсно вартісні і вічнотривалі вартости, як для Канади, то так і для нашого українського народу та питань його незалежного державного життя в межах його рідної землі.

Н. Л. Когуська.

На нев'янучий вінок в пам'ять моєї дорогої дружини Юстини, складаю на пресовий фонд журнала „Промінь" — $5.00. **Іван Рабчак, Ванкувер, Б. К.**

Голова Жіночого Комітету для ЕКСПО-67 Галина Мельник, вітає гостей і відкриває програму Українського Тижня у Павільоні Гостинности.

Українцям в Канаді і в Америці

В імені Жіночого Комітету для Експо '67, складаю сердечну і глибоку подяку за таку цінну і вирозумілу поміч у приготуванні і виконанні нашої так важної ролі як репрезентація українців на світовій виставці в Монтреалі.

У нелегких обставинах повних перешкод і проблем, які ще й в цей час не закінчені, ідея Українського Тижня на Експо здійснилась. Увесь час потрібно було відповідного підходу і трактування справи, невтомної праці і тактовности між чужинцями та своїми, щоб Український Тиждень увінчався успіхом.

Завдяки відданій праці всіх учасників цієї особливої імпрези, вартісним виступам, фінансовим пожертвам, приготуванням „сувенірів", надісланням фільмів, фотознимок, діяпозитивів, експонатів; випозичення строїв, вишивок, образів, суконь; також коментаторам, артистам, господиням, моделькам, писанчаркам, вишивальницям і тим, що в безліч інших ділянках причинились до цього великого вкладу, щоб українців представити перед чужим світом і пригадати нашим братам правдиву і неперекручену культуру України, цей Український Тиждень приніс бажані успіхи.

Чужа преса і особисті признання від чужинців і відгуки нашої молоді, яка висловилась, що вона тепер пізнала ціль свого існування, — а це боронити і плекати традиції, культуру й релігію України — є доказом, що завдання українців на Експо '67, було виконане понад сподівання.

Галина Мельник, голова
Жіночого Відділу для Експо '67

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У США

Листування Лесі Українки та справа видання „Хронології" життя і творчости поетеси

Дня 2-го квітня, 1967 року відбулося засідання Літературознавчої секції УВАН у США, на якому проф. П. В. Одарченко зробив доповідь про епістолярну спадщину Лесі Українки, а Л. А. Дражевська доповіла про стан підготовки до друку рукопису О. П. Косач-Кривинюк „Леся Українка. Хронологія життя і творчости".

Резюме доповіді П. Одарченка: „Епістолярна спадщина Лесі Українки".

До 1950 року були опубліковані лише окремі листи Лесі Українки в журналах „Червоний шлях", „Україна", „Радянське літературознавство", тощо. Цінним виданням була книжка в Сімовича: „Листування Лесі Українки з Й. Маковеєм", Львів, 1938.

Перша збірка вибраних листів Л. Українки була надрукована не в оригіналі, а в перекладі на російську мову — у третьому томі московського видання творів поетеси в російському перекладі. Це видання було тенденційно препаровано. Наприклад, в тексті Лесиних листів пропущені такі імена як „Мазепа", „О. Олесь". Не подано багато важливих листів Лесі Українки.

1956 року в п'ятому томі творів Л. Українки опубліковано 465 листів її. Але і в цьому виданні цензура викреслила з листів певні місця. Зокрема в листі до М. Драгоманова (17. III. 1891) викреслено місце про те, що часопис „Народ" „мало змагався з кацапами".

1965 року у 9 та 10 томах нового видання творів Лесі Українки опублікована збірка її вибраних листів. Тут вміщено повний текст згаданого листа до М. Драгоманова. До цього видання не увійшло 130 листів з тих, що були надруковані у 5 томі 1956 року, але вміщено 60 досі недрукованих листів, зокрема листи Лесі Українки до М. Грушевського, Б. Грінченка, М. Аркаса, Г. Хоткевича, О. Луцького та інших.

Листи Лесі Українки мають велике значення для вивчення її життя, світогляду і літературної творчости. Вони розкривають її погляди на літературу, політичні події і громадське життя, кидають світло на її творчі задуми та ідейний зміст окремих творів поетеси, розкривають її духовний образ, щирість, скромність, гуманність, мужність, велику працездатність, безкомпромісовість, патріотизм і велику віру в перемогу українського народу.

Важливим доповненням до вже виданих на Україні листів Лесі Українки буде велика праця О. П. Косач-Кривинюк „Леся Українка. Хронологія життя та творчости", що тепер готується до друку і незабаром вийде в світ у виданні УВАН у США. Тут буде надруковано понад 400 листів Л. Українки, багато з них вперше, бо в Києві їх не могли видати з цензурних причин. Особливо важливі листи поетеси до М. В. Кривинюка. В одному з них вона викладає плян своєї брошури про відносини України до Москви і негативне так зване „воз'єднання" 1654 року та гостро критикує московський гніт на Україні.

Стан підготовки до друку рукопису „Леся Українка. Хронологія життя і творчости".

Л. А. Дражевська, секретар Комітету УВАН у США для видання „Хронології", доповіла про стан справи. Авторка цієї праці, сестра Лесі Українки, Ольга Петрівна Косач-Кривинюк працювала над друком кілька років і закінчила його в липні 1945 року. В жовтні того ж року вона померла. Рукопис має понад 1,200 сторінок машинопису.

Коли 1965 року стала актуальною справа видання „Хронології", головний редактор цієї праці, П. В. Одарченко, разом з другою сестрою Лесі Українки — Ізідорою Петрівною Косач-Борисовою — переглянули рукопис і знайшли, що він потребує технічної редакції, як от стандартизації правопису, перевірки чужомовних цитат, тощо. В грудні 1966 року Видавничий комітет доручив технічну редакцію Наталі Андріевній Лівицькій-Холодній, яку вона виконувала у тісній співпраці з І. П. Косач-Борисовою, П. В. Одарченком і Л. А. Дражевською. У перевірці цитат латинською і грецькою мовами допоміг В. С. Рудко, а цитат болгарською і сербською мовами — Ю. В. Шевельов.

Дня 2-го квітня 1967 року П. В. Одарченко ознайомився з станом редагування рукопису і ствердив, що в основному він готовий до друку. Перед здачею до друку ще треба скласти картотеку імен та предметів, а пізніше підготувати короткі пояснення, що увійдуть до індексів.

Доповідачка додала, що „Хронологія" буде не тільки важливим першоджерелом, але й захоплівою книгою для широкого кола читачів. З численних листів Лесі Українки, її рідних та друзів, живими постають Петро Антонович Косач, його дружина — Олена Пчілка та їх шість дітей, а також молодечі гуртки 80-их і 90-их років, українські громадські і політичні відносини на переломі 100-ліття. Лесю Українку видно не тільки як геніяльну поетесу, але як ідеалістку, політичну діячку, людину великої душі. Щире й гостре перо Лесі Українки не раз шкрябає заброндзовані постаті, включно з її власною.

Цінність книги збільшать ілюстрації — неопубліковані фотографії з архіва І. П. Косача-Борисової.

Фінансовий стан видання.

Проф. Д-р О. З. Архімович, президент УВАН у США і голова Видавничого комітету у своєму виступі підкреслив важливість прискорення видання „Хронології" і попросив Івана Лукича Замшу, доповісти про фінансовий стан справи.

Проф. І. Замша повідомив, що на 2-го квітня 1967 року зібрано пожертв на видання „Хронології" — $2,600. Велику допомогу дали українські жіночі організації. Видання „Хронології" має бути справою честі всієї української еміграції і Видавничий комітет звертався за матеріяльною допомогою до численних українських організацій, але відгук прийшов не від усіх. Треба інтенсивно продовжувати збірку. Проф. І. Замша повідомив, що Мар'ян Васильович Коць обіцяв допомогти справі видання. Форми співпраці має усталити Видавничий комітет. Як тільки рукопис буде здано до друку, Академія оголосить передплату на книгу з вірою, що знайдуться тисячі передплатників у всіх країнах, де живуть українці.

Л. Д.

Пожертви на видання слати на адресу:

Lesya Ukrayinka Fund
The Ukrainian Academy
206 West 100 St., New York, N. Y. 10025

Наталія Кібець

По країні наших батьків

КИЇВ — СЕРЦЕ УКРАЇНИ

Київ — одне з найстародавніших міст нашої Батьківщини. Стоїть він на крутих зелених косогорах, над голубим роздоллям старого Дніпра-Славути, древній і вічно молодий.

Київ підіймається над століттями, ніби могутній дуб. Славному місту Києву понад півтори тисячі років.

Київ, Київ! Древній витязю в сталевому шоломі! Скільки тягнулося до тебе пожадливих загребущих рук! Печеніги, хозари й половці щербили об тебе свої мечі. Татаро-монгольська орда шарпала тебе, палили і плюндрували. Не раз, не два ти був порубаний і посічений, не раз і не два голова твоя вкривалася попелом, ніби сивиною. Та ти мужньо зносив усі бурі й напасті. Багато ворогів полягло під твоїми мурами, на твоїх валах, вулицях і майданах від твоїх гострих мечів. І хоч не раз ти падав знесилений, та ніколи не втрачав мужності й віри в майбутнє...

Дорогі друзі, прибувши до Києва ви сподіваєтесь побачити всю мальовничість цього старовинного міста, де кожна вулиця нагадувала б вам його історію, але на привеликий жаль це не так. Вам в вічі кинуться зовсім чужі нічого не промовляючі й нічим не зв'язані з нашим чудовим містом назви вулиць: Кирова, Карл Лібкнехта, Мечнікова, Московська, Жданова, Свердлова і тому подібні. Спитаєте: навіщо переіменовані вулиці вписані в історію міста? Хіба не личило „Новому Києву" мати вулиці на честь стародавніх київських земель і племен; як Полянська, Древлянська і т. ін., або увіковічнити іменами славних українських зодчих і культурних діячів? Так, дорогі мої друзі, — щоб знайти відповідь загляньте в історію цього краю, а пануюча мова на вулицях, по яких ви проходитимете наверне вас до дійсності і до мети, про яку вам ніколи не слід забувати.

Підемо по вулицях Києва і зупинимось на тих місцях, які промовлятимуть до нас тисячелітньою історією цього міста — звитяжця...

Як нам відомо першим князем древньоруської держави був Олег. В часи його князювання (882-912 рр.) центр Києва містився на високій горі, яка тепер є заповідником Державного історичного музею. Тут стояв палац князя, розкішні будинки тисяцького, воєвод та інших представників влади. Ця частина міста була обнесена високим земляним валом, глибоким ровом і дерев'яною кріпосною стіною. За валом і на Подолі жили ремісники, торговці і селяни.

Протягом X і XI століть йшов процес об'єднання східньослав'янських племен навколо Києва.

А після запровадження християнства на Русі (988 р.) в Києві розгорнулось будівництво церков. У 989-996 рр. в центрі міста була збудована Десятинна церква, оздоблена мозаїкою, фресками, мармуром. В 1037 році на місці розгрому киянами військ печенігів було розпочате будівництво Софійського Собору, який вже понад 900 років прикрашає собою місто.

Для захисту Києва від нападів кочівників в першій половині XI ст. були споруджені потужні укріплення. Високий оборонний вал починався від Михайлівської гори і тягнувся по схилах хрещатого валу до місця, де тепер вулиця Свердлова.

В районі сучасної вулиці Калініна на Хрещату долину виходили Лядські ворота, від яких йшла дорога на Печерськ. Поблизу теперішньої вул. Свердлова вал повертав на захід в напрямі Золотих воріт, а потім йшов до Сінного майдану, де були ворота, названі пізніше Львівськими. Звідти вал повертав на північ і виходив до схилів гори. Висота валу досягала 48 футам, навколо нього був викопаний глибокий рів. На місці нинішнього Хрещатика в давні часи була т. зв. Хрещата долина, вкрита густим лісом. Посеред долини протікав струмок, а на території теперішньої площі Калініна було болото.

Від Золотих воріт до Хрещатика пролягала вулиця Прорізна (Свердлова), що прорізала собою оборонний вал, яким колись було обнесено все місто.

Після другої світової війни головну вулицю Києва Хрещатик відбудовано, розширено, обабіч тротуарів (хідників) насаджені квітники. Звідси ідуть тролейбуси, автобуси і трамваї майже в усі кінці міста. До Хрещатика прилягає площа Калініна, де за останні роки були збудовані великі будинки. На площу Калініна виходить провулок ім. Т. Шевченка (кол. Хрещатицький), де в будинку ч. 8 протягом кількох місяців у 1846 році жив Т. Шевченко, тут зараз меморіяльний музей поета, де зібрані його особисті речі і посмертна маска поета. Вулиця Кірова зв'язує Печерський район з центральною частиною міста. Чудовий вигляд на Маріїнсь-

кий або Єлісаветський палац збудований 1747 р. за проєктом архітектора Бартоломеа де Растреллі закрив величезний будинок Верховної Ради УРСР, збудований на місці зруйнованого Михайлівського Золотоверхого манастиря. На південь Києва розкинулась Киво-Печерська Лавра, дзвіниця якої збудована в 1735-1745 рр. за проєктом архітектора Г. Шеделя. Висота її 314.7 футів. У дворі Лаври залишилися рештки зруйнованого в 1941 році Успенського храму спорудженого в 1073-1089 рр. На північ від Лаври стоїть церква Спаса на Берестові збудована на початку XII ст. Вона була усипальницею київських князів. Глибоко під Лаврою проходять знамениті печери викопані місцевими мешканцями в стародавні часи. Пізніше в них жили монахи. Тепер на цій території Київський державний заповідник — антирелігійний музей, у склад якого входять манастирські споруди.

Одною з найширших і найкрасивіших магістралей Києва є бульвар Шевченка, який починається від Бесарабської площі. На розі Хрещатика і бульвару Шевченка вам впаде в очі напис під пам'ятником модерного бога комунізму Леніна такі слова: — „При єдиній дії пролетарів великоруських і українських вільна Україна можлива, без такої єдності про неї не може бути й мови." (Ленін).

Чи не на позорище всім нам українцям цей напис. Москаль тримає нашу батьківщину в своїх кривавих руках, дає їй лише те, що скрізь пальці протікає і на сором наш в столиці нашій такі негідні слова.

— Сором! Який страшний сором і ганьба!

Після цих слів нема бажання продовжувати нашу подорож, але... закарбуймо в нашій пам'яті і пам'ятаймо — Вам, мої дорогі молоді друзі, припаде змити цю ганебну пляму...

Від Бесарабської площі на захід простяглася широка асфальтова автострада (гайвей) бульвару Шевченка, до бульвару прилягає Шевченківський парк з пам'ятником Т. Шевченка. Недалеко від Урядової площі знаходиться площа Богдана Хмельницького, в центрі якої стоїть пам'ятник гетьманові України — Богданові Хмельницькому, збудований в 1888 році. До площі Богдана Хмельницького прилягає архітектурний комплекс „Софійського заповідника — музею" — відомий на весь світ златоглавий Софійський Собор. Тут була створена перша на Русі бібліотека. Недалеко від початку Володимирської вулиці на високому горбі стоїть Андріївська церква споруджена в 1753 році за проєктом Б. Растреллі. На Володимирській гірці над Дніпром стоїть пам'ятник князю Київської Русі Володимиру хрестителю.

В XI-XII ст.ст. Київ був одним з найбільших міст Східньої Европи. Основну масу міського населення складали київські ремісники, які виробляли залізні знаряддя праці, зброю, посуд, тканини, взуття. Їм були відомі різні види ремесла і тиснення і штампування з срібла й золота, позолота, інкрустація, смальта для мозаїки і т. ін.

На київські торги з'їздилися купці з ріжних країн: польські, чеські, болгарські, візантійські, вірменські, варязькі та інші купці країн Европи і Азії. На березі річки Почайни, яка нижче Подола впадала в Дніпро була велика пристань, де зупинялися купецькі човни і баржі з товарами.

Велику ролю відіграв Київ у поширенні серед населення древньо-руської держави письменності, літератури і культури.

При Софійському Соборі, манастирях і князівському дворі існували бібліотеки і школи, писалися літописи, релігійні й світські твори. На початку XII ст. монах Печерського манастиря літописець Нестор звів ранньоруські літописи в один збірник „Повести времянних літ." За прикладом Києва почали писати літописи і різні літературні твори в Переяславі, Чернігові та ін. містах.

Видатним твором був т. зв. „Києво-Печерський Патерик", в якому описано історію манастиря і життя монахів.

На початку 1240 р. татаро-монголи на чолі з ханом Батиєм захопили Київ, знищили багато людей, пограбували, зруйнували і спалили князівські палаци і терем, Десятинну церкву, багато житлових будинків. Залишилося тільки до 200 невеликих будинків на Подолі. З великих кам'яних споруд уціліли, хоч і були пошкоджені Софійський і Успенський собори, Михайлівський Золотоверхий і Видубецький манастирі, Кирилівська церква, Золоті і Львівські ворота, Старокиївська брама та кілька Кам'яних будинків. Понад сто років перебував Київ під татарським ігом. В 14 ст. ослаблені українські землі з'єдналися з могутньою тоді Литвою і надали Литві культурний вигляд Київської Русі, а Вільно наподоблювалося Києву. Під час їх панування в Києві на Замковій горі був споруджений оборонний замок від нападу татар.

На початку XVI ст., коли майже вся Чернігівщина була приєднана до Росії, кордони російської держави проходили зовсім недале-

ко від Києва. У другій половині XVI ст. згідно з Люблінською унією 1596 р. між Польщею і Литовським князівством, Польща захопила Брацлавщину, Волинь і все Подніпров'я разом із Києвом.

Кияне вели активну боротьбу проти наступу польської шляхти і католицького духовенства, дбали про розвиток української мови, культури, про збереження своєї віри, звичаїв і побуту.

В 1615 році група найбільш письменних городян утворила при Богоявленському манастирі на Подолі братство, яке поставило собі за мету боротися проти польського гніту. Братство заснувало школу, де вчили учнів аритметиці, слав'янській, грецькій і латинській мовах, риториці та іншим наукам. В 1632 році ця школа об'єдналася з школою Києво-Печерського манастиря і стала називатися Київським Колегіумом, пізніше академією — університетом европейського рівня — яка відограла значну ролю у поширенні серед народу письменності й розвитку української культури. В ній училися російський вчений і поет М. В. Ломоносов, український філософ Г. Сковорода, історик Д. М. Бантиш-Каменський, архітектор І. Г. Григорович-Барський, син Богдана Хмельницького Тиміш, діти полковника Самійла Палія, композитор Ведель і багато інших діячів науки і культури, а також дітей російської і балканської знаті.

Здавна славився Київ своїми театрами, одним з кращих є Київський оперовий театр, та біда лише в тому, що вистави в них переважно йдуть на російській мові. Є школи, багато бібліотек, та на кількість шкіл навіть в самій столиці бракує української художньої літератури, не лише класиків до жовтневої революції, а і нових, бо випускають українську книжку дуже малим тиражем.

Гарне місто, мальовниче. На околицях міста виросли фабрики і заводи, а кому користь з того? Якісна продукція іде в Москву або на експорт, а аби-що лишається на місці. До сільсько-господарчих машин бракує частин, до так званого „ширпотребу" (панчохи, черевики, костюми, ложки й виделки і т. п.) немає сировини. Без дозволу з Москви не вільно Україні плянувати свою господарку. Така то вона вільна і щаслива — Україна... Лише природа прикрашає життьову дійсність.

Мабуть, жодне місто на Україні не має таких природних даних як Київ. На його вулицях ростуть славнозвісні київські каштани, тополі й липи, горобини й ялини, бузок і троянди. Особливо чудесні схили Дніпра, з яких вдкривається мальовнича панорама на Дніпро і Труханів острів. Як тут чудово ранньої весни, влітку, золотої осені і навіть узимку, коли зачаровані дерева стоять у біло-сріблястій оздобі. Околиці міста гармонійно зливаються з Голосієвським лісопарком, із зеленими дібровами Святошина й Ірпеня, з мальовничими краєвидами Пуща - Водиці з мішаними лісами Борисполя та Броварів.

Понад Дніпром і серед його в'юнкого річища тягнуться острови й острівці, незчисленні затоки і плавні. Кожний киянин знає Жуковський острів оздоблений голубою підковою Дніпра, мальовничий Конча-Заспи, де розкинулись казкові дубові гаї і тихі заводі Наталки і Матвіївської затоки.

А Ірпень з його тихою річкою, обрамленою зеленою стіною лісу! А Ворзель із його сосновими борами та березовими гаями! А Боярка з бірюзовими плесами своїх ставків з яблуневими і вишневими садами! Ліси, які оточують Київ не поступляться ні Булонському в Парижі ні Віденському лісові.

Київ — славне місто над Дніпром.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Леся Лисак

НЕДІЛЬНИЙ РАНОК

В першій хвилині їй видавалося, що це таки він її розбудив — він цей птах за вікном, що так голосно щебетав. На вулиці було страшенно тихо і тому птахів голос звучав майже як пристрасний крик. З тією тільки різницею, що крик є завжди разючий, а звучання птаха було мельодійне. Здавалося, що птах якби очманів якимсь дивовижним захопленням.

Але ні — навіть найголосніший пташин спів не будить серед ночі такої втомленої жінки як вона. Бо це таки ще була ніч — фосфоризовані стрілки годинника показували щойно четверту годину над раном. Вона спала всього три години, бо працювала поза північ. Мусіла бути якась інша причина.

Примкнула вікно і намагалася заснути. Не могла. Було парно і чула вогкість на чолі та на долонях. Встала і почала дивитися крізь вікно. Якщо не рахувати світла одинокої ліхтарні, було ще зовсім темно і нічого не заповідало ранку. І крім птаха, було страшенно тихо. Почала надслухувати, чи десь не проїжджають авта. Але ні, в цій порі ніхто не їхав. Тиша чомусь не приносила їй полегші, бо її закаламучували думки. Думки тиснулися одна наперед другу і пригнічували.

Прийшла до заключення, що мусіла бути якась інша причина, що збудила її серед ночі. В ніякому разі це не був птах за вікном. Це напевно було нервове перенапруження. Останніми часами нерви їй дошкулювали. Була постійно перевтомлена й сумна. Так, роздратовано-сумна.

Власне нічого особливого прикрого не сталося. Ніяких трагічних переживань. Ніяких подій, які звуть нещасливими. От — звичайні хатні турботи — тільки чомусь їх більше як давніше — і дрібні неприємності в фірми, де працювала. Ці останні дошкулювали, як тісний черевик, що протирає шкіру на нозі. Ніби дрібний біль, але з часом дошкульний. Прийшло на думку, чи дійде аж до цього, що втратить працю. Ця думка болюче заколола. Втратити таку працю як ця в її обставинах було б ударом. Іншу працю було б нелегко найти.

Вночі всі прикрі думки видаються куди гіршими як у день. Пригадала собі це і старалася відсунути від себе ці проблеми. Остаточно — якщо б навіть таке сталося — треба буде якось жити. Багато людей щоденно міняє або втрачає працю. Вона не буде першою.

Старалася заспокоїти себе. Принесла склянку води й механічно проковтнула таблетку, яку дав їй лікар, коли будуть дошкуляти їй нерви. Але полегша чомусь не приходила. Можливо, вона бере таблетки так часто, що вони вже перестали діяти. Організм привик до них і не реагує.

Хотіла найти щось, що відпружило б її і принесло трохи спокою. Примушувала себе дивитися на порожньо-тиху вулицю і на каштани при хіднику. В світлі одинокої ліхтарні каштани мали особливий зелений колір. Такого кольору ніколи не бачиться в день. Він і темний і ніби від світла прозорий. Зовсім інакший як дійсні речі. Подумала, що такий казковий колір певно сниться тим, що мають фантастичні сни. Але їй ніколи нічого не снилося. Вона або спала коротким, нервозним сном, що кінчався при найменшому звуці, як ось тепер, або зовсім не могла заснути. Її постійно мучила безсонність. Зрештою — не тільки її. Багато жінок терпить від безсонності, викликаної послабленими нервами. Це хвороба модерного віку. Хвороба людей, що їм не вдається найти спокою.

А все таки дивилася на каштани, бо вони були такі гарні. Вона завжди глибоко відчувала красу і колись, в молодості, находила в цьому радість. Але тепер місце радості занимали пригнітаючі, прикрі думки.

На вежі костела годинник видзвонив п'яту. До голосу птаха прилучилися інші — тепер вже їх було багато. І починало ставати ясніше на дворі. Тоді пригадала собі, що це недільний ранок. І від цієї свідомості чомусь трохи полегшало. Бодай не мусітиме йти перевтомленою до праці. В неділю трохи відпічне...

Тихо, щоб не збудити родини, вийшла перед хату. Під поріг прибіг сусідський собака і почав листитися. Він наставляв голову, щоб його гладити. Потім він сів біля її ніг і дивився їй в очі. І тоді вона почала говорити — так якби біля неї був хтось, хто її розуміє.

„Сьогодні неділя" — казала вона. „Бачиш, як тихо на вулиці, бо ніхто не їде до роботи. Ще трохи і пічне сходити сонце. І буде ясний день, бо у кожній неділі є особлива ясність. Це так якби відблиск якоїсь радости. Кожний завжди вижидає неділі".

Вона всміхнулася, бо вже ані не мучили думки, ані не дошкуляли нерви. „Ще трохи і піду в хату варити каву. Міцну і запашну каву.

Таку, як колись дома робили в недільні ранки. І всі будуть збиратися до церкви. Бо якби не піти до церкви, це не була б неділя. Щось бракувало б."

І враз все проясніло. Коли вона подумала про церкву — зразу стала спокійна, як рідко коли. Ніби побачила невеличку, але нову й дбайливо прибрану церкву, яку вони збудували. Такі як вона — люди з рідної землі. Рідну церкву. В чужому місті рідну церкву.

Ніби побачила і престіл, і „царські врата" і образи прибрані вишиваними рушниками. І тонкі смужки диму з кадильниці. І людей, які співають, і священика. Вона часами заслухається в спів, задивиться в надпрестольний образ і тоді стає їй так добре, так дуже добре. Вона перестає молитися — тільки відчуває, що вона в церкві. А може це теж молитва? І тоді їй стає радісно. Ані нервозного напруження, ані прикрих думок. Бути в неділю в церкві — це так якби з розхитання перейти у рівновагу.

...Сходило сонце. Вона тричі перехрестилася, так як колись дома хрестилася до схід сонця. І прийшла тоді, ніби сонце її принесло, ясна думка: мати свою церкву в чужому місті — це промінчик радости. Бо яка була б неділя на чужині, коли б рідної церкви не було?

Нічні тіні щезли. Всміхався до неї недільний ранок.

ПРИЙДУТЬ НОВІ ДНІ!

З нагоди 75 ліття українського поселення в Канаді українській жінці присвячую.

В житті все змінюється, лише пори року лишаються без зміни, вони чергуються. Після зими завжди приходить весна. Несмілива, полохлива, трохи холодна, але свіжа, пахуча, повна енергії.

Приваблива, як молода дівчина. Кличе, і всі линуть до неї. Захоплюються її молодістю і не помічають, як весняні дні змінюються на жагучі дні літа. Дні п'янки, як добре витримане вино. Збуджуюче, палюче, лише на світанку трохи відсвіжаюче. Дні нових плодів, зрілих і смачних. Дні найвищого стремління досягнути неможливе...

Але нераз підноситься велика чорна зловіща голова. Легка, непевна блискавка мигає стрілою. В повітрі наче б тихо, лише чорна голова росте, більшає і сунеться вгору...

Подув вітер. Хапнув сухе сіно, обірвав листя, погнав порохи... Густі хмари затягнули цілий небосхил, закрили сонце... Десь з далека надходить відгомін грому, а блискавка, що раз частіше шматує чорні хмари. Грім зближається...

Червоне сяйво погасло, а натомість вирину-ли сині й червоні боввани, що товпляться, розбиваються, крутяться, якби в якімсь пекельнім танці...

З розбитою груддю, з закрученими руками, з повикручуваними пальцями, з роздертим нутром, хмарниця підноситься, то спадає в долину... З гуком, ревом і клекотом кидає стрілами і летить в безодню чорного небосхилу...

Шум... Лоскіт... Страх хапає за душу... Серце перестає битися...

Поволі дощ ущухає Стає тихіше. Холодний, чистий, прозорий блиск заливає навкілля. Поламане листя лежить купами перемішане з ледом. Повиривані з корнем дерева перетинають у ровах біг води, що з гнівом і гуком продирається через покладені їй запори.

Засяяло сонце... Пережиті дні і дії набирають знову давніх фарб і життя. Яснiють давнім промінням.

Весна... Літо... Пора праці... Осінь...

Збір врожаю... Вечори ще теплі, немов літо повернулося і зірки в небі, як начищені. Просіки повні осені, спочатку ніжної й тихої, а потім золотої — листопадової, а далі... холодної, вітряної з надокучливими дощами.

Земля заснула. Дерева заніміли й чорніють наче неживі. Голі віти й даль між ними, мов та журба, що тужить за зеленим ароматним літом. Сади, шумливі й духмяні холодна осінь роздягла, а листя, золоте й багряне пухнатим снігом занесла...

Сіється сніг на безмежних просторах,
вітер, заводить журливую пісню свою,
річки вдягнулись в льодові покрови,
заснуло зернятко в землі...
Тихий, сонний спокій...
Зимова даль...

Та зерну й деревам, що заніміли й чорніють наче неживі, природи сон дасть нові сили, і прийдуть, прийдуть нові дні!

Заздвенять струмки весни. Небо стане знов привітне... За дібровами, за снами, дні прийдуть жадані дні!!!

Мінеаполіс, Міннесота **Наталія Кібець**
квітень 1967 р.

Іван Боднарчук

ПОКОЛІННЯ ЗІЙДУТЬСЯ

Оповідання нагороджене на літературному конкурсі Союзу Українок Канади на з'їзді в Торонто 1965 р.

Кілька слів про автора: Хто читав збірку оповідань „На перехресних шляхах", „Кладка" — оповідання для дітей, а останньо видана більша збірка „Знайомі обличчя", той вже познайомився з автором нагородженого оповідання, Іваном Боднарчуком.

„Довго самітньо я блукав незрозумілий людям. Аж якось на світанку постукали до мене у двері діти. Я відчинив їм двері..." Це до збірки „Знайомі обличчя". До оповідання „Покоління зійдуться" можна б дати інше мотто та його знайдуть тут наші читачі самі.

Іван Боднарчук не менш журналіст як письменник. Як офіційний кореспондент він найбільше дописує до тижневика „Український Голос", який виходить у Вінніпезі, є членом Спілки Українських Журналістів Канади і членом Спілки Українських Письменників „Слово". Про його активну діяльність в літературно-мистецькому клюбі „Козуб" часто згадується в наших часописах. Постійно замешкує в Торонто. **Редакція.**

Михайло — Одарчина турбота ходив з проколеною душею огірчений до світу й людей.

„Де він виростав, цей Михайло, що такий удався? Вічно він із своєю Полтавщиною — і нарікає й плаче за нею. І що ж таке дуже його Полтавщина? Хіба не знайдеться тут клаптика землі, що не замінив би йому його Полтавщини? Хіба можна ту Полтавщину рівняти з нашою Манітобою? — думала Одарка.

Одарка — канадійка. Україна в її жили пливла струмочком із хутора батьків, на якому запам'ятався Шевченків Кобзар у вишиваній оправі і розповідь бабуні про Франка, як вели його жандарми Яблонівськими горбами в коломийський арешт. А тепер нагодився цей Михайло, що привертав у її душу якісь свіжі далекі ручаї.

Ніхто не розгадає таємницю перехресних стежок, що з'єднують долю двоїх. Якийсь особливий збіг обставин звів Одарку з Михайлом. Ніколи в нас полтавці не сватались з березунцями, а тут... Пригадувала Одарка Михайла, як він закінчивши контрактову роботу в лісі, прийшов зареєструватись в уряді праці. Одарка працювала тут секретаркою. Зробив великі очі, як вона заговорила по-українському.

— І тут українці?

— А як ви думали?

— Віддавно ви тут?

— Від народження.

— А батьки?

— Батьки з батьками маленькими приїхали десь з Березова Нижнього.

— От так ви, березунка — наша гуцулочка! Та тільки наші гуцулочки низенькі, присадкуваті, а ви... це вже мабуть тут такі виводяться.

Потормосив нею Михайло.

З того часу оцей стрункий з мрійливими очима й буйною поетичною шевелюрою Михайло не вступався з перед її очей. З першого погляду взяв її за серце, наводив якийсь новий лад у її душі.

Це той наймолодший у сім'ї Бондарів, що в роки голоду на Україні вижив березовим соком. Куди не ходив то все говорив: „От де рай на землі! А моя мама вмерла й не бачила цього раю!.." Так часто тепер згадував свою маму. Вона — казав — зразу сохла й висохла була на тріску, так, що з найменшої Наталі сорочку одягала. А потім стала пухнути і спухла була до не пізнання. Сидячи вмерла біля перелазу, й нікому було поховати, бо батько подався з торбою у Вороніж по хліб і не вернувся. Дітям у сумерках хати привиджались людоїди, й вони покинули хату. Ходили самопас: гризли кору, ссали березовий сок, переночовували в яру й не повмирали. А старі мерли. Тепер тут скільки різних кальорій валяється на смітниках. Ніхто тут не боїться гріха топтати хліб ногами. А там в той час, коли люди скавуліли по городах, де тяжко було відрізнити городці від цвинтаря... Михайло проходячи тут вулицею, чув якусь уразу до людей, що вигойдувались на лежаках з заплющеними очима до сонця.

„Їх жде неминуче якась кара — думав Михайло, — бо й сьогодні там не краще, а їм байдуже!.."

Одарка дала Михайлові свій телефон, просила в усіх потребах звертатись до неї: обіцяла помогти йому влаштуватись на праці. Після цього кожного дня з хвилюванням підносила слухальце, але даремно. Михайло не відзивався. Аж одного дня вертаючись від праці, побачила Михайла в гурті біля трамваєвої зупинки. Веселий гурт цих хлопців, що, видно, вертались від праці, був якийсь свій. Вони підсвистували якусь пісню й були байдужні до всього, що їх окружало. В довгих унрівських плащах, підперезані по-вояцькому, ніби вирядженні були кудись у дальшу дорогу і ждали тільки транспорту.

Одарка зупинила авто, відкрила дверцята, заговорила до Михайла. Михайло був якийсь спантеличений, ніби не радий цій зустрічі.

— Чого ця фукса хоче від тебе? — запи-

тав один із Михайлових колег.

— Вона видно блудить — додав другий.

— Хоче заманути Михайла у свій загумінок — додав третій.

Змінилися світла, піднявся галас сигналів, Одарці треба було проїхати. Вона проїхала й зупинилась за світлами.

— Сідайте, підвезу вас! — викрикнула — крізь відкриті дверцята.

— Не подорозі нам — сказав Михайло.

— Не питайте, завезу де захочете.

— Побруджу вам сидження. Я підожду на трамвай... от уже і зближається...

— Чого їй треба від тебе? Не пильнує вона собі своєї дороги! — докинув котрийсь із гурту — зареготались.

Зразу Михайло стояв ні в сих ні в тих, але коли Одарка стала настоювати на своїому, Михайлові вже нікуди було викручуватися. Всіли в авто. Як тільки рушили, за автом посипались репліки: „гей, а уважай на закрутах!.."

Одарка не питала Михайла куди їй везти його. Ще того самого дня, коли він зареєструвався в неї, вона зразу й поцікавилася, де він живе. В обідню пору проїхалась автом вуличкою, підглянувши число будинку 128, а після цього кожного дня вертаючись із праці, проїжджала повз цей будинок, поглипаючи на мутне затягнуте фіранкою вікно на горищі.

— Як їхати то їхати, тільки дивіться не завезіть десь так, щоб не виїхати.

— Не турбуйтесь, що буде вам, те буде й мені.

— Ляйснес, думаю, маєте.

— Як ви сказали? Ляйснес? Ви хіба хотіли сказати лайсенс. — Посміхнулась.

— Може й так, яка там різниця. Тяжко язика наломити цією англійщиною.

— Нічого, не зразу.

— Мені б до вас на лекції ходити.

— Не шкодило б, я при тому скористала б; поправила б свою мову.

— Яку це свою?

— А яку думаєте? Українську ж.

— Ви досить добре говорите по-українському. Хоч деколи й чується у вас дещо з гуцульської говірки.

— Мені всі це кажуть, і я дорожу цим: люблю свою вужчу батьківщину — верховину — сказала Одарка й затягла:

„Верховино світку ти наш,
Гей, як у тебе тут мило!"

Михайло підтягав за Одаркою й за автом асфальтом в алеях дерев стелилася пісня, наче гомін далекої верховини.

Якби так узяти вас на літак і скинути в наші Карпати, дати вам напитися води з Беркута, а потім, уявіть собі, виходимо в полонину, повертаємо до вівчарів у колибу, тут нас частують свіжою жентицею, набираємо в наплечники бриндзі — я трохи знаю гуцульщину. Якби так поводив вас тими плаями за голосом трембіти, витряс би з вас оцю канадійщину.

— А чого це у вас така ураза до Канади?

— Я не знаю. Може це зразу, я ще свіжий тут. Тяжко погодитися з цим...

— Тяжко погодитися з добром, тужите за голодом.

— Ні, бачите, якось так, за день находжуся цими стрітами, надихаюсь цими присмаками, а вночі заплющу очі — бачу Україну, й такі контрасти... така несправедливість!..

— Краще було в лісі?

— Краще в лісі.

— Це зразу, ви привикнете.

— Жаль буде...

Зупинились перед кафе „Кінська Підкова". Михайло був скремпований. Одяг в нього був пошарпаний, забруджений. Йому хотілося показатися джентельменом запросити Одарку до ресторану та не було в нього й цента при душі. Одарка запропонувала вступити на каву й він, висідаючи з авта вичув якусь незграбність. При вході Одарка зустріла знайомого хлопця. Із цієї зустрічі видно було, що були добре знайомі й давно не бачились. Хлопець був з мамою. Мама добре говорила по-англійському. До сина відзивалася російською мовою. Михайло зле почувався, йому було дуже незручно. Стрічні час до часу поглипували на Михайла, немов би вимагали від нього, коли не розмови, то хоч іншого виразу обличчя. Він знічев'я завернув голову на якусь реклямy, і стрічні, хоч і познайомилися з ним, відходячи — не вітались.

— Що це за люди? — запитав Михайло Одарку біля прилавка.

— Це мій шкільний товариш.

— Але він москаль, мама чую говорить по-московськи.

— Може й так, мені це не цікаво! Він дуже гарний хлопець, дуже мила й симпатична його мама.

— Кровопійці!

— Чому так кажете?

— Хіба ви не знаєте? Вони ж наші вороги.

— Ні, ні! Вони старі еміґранти.

— Нехай що й старі, але кривда, яку вони

заподіяли нашому народові, старша від них.

— Хіба ви знаєте їх? Знали цих людей раніше?

— Ми знаємо їх. І пам'ятатимемо поки нас. Мені вистачить тільки почути оту мову. На цій мові зривалися наші двері, коли мого брата на Сибір забирали. На цій мові був прочитаний вирок смерти моїх добрих друзів. На цій мові й сьогодні там...

Одарка здивованими очима зупинилась на Михайловому обличчі, Михайло хвилювався, обличчя міняло свій кольор.

— Заспокійтесь! Не можна ж так! Ніколи на світі не буде спокою, якщо ми вічно плекатимем ненависть і пімсту — сказала Одарка.

— Прийде відплата — неминуче прийде.

— А я вірю у кращий світ. Забудьмо.

— Засвіжа це рана, щоб можна було забути її. Та й сьогодні вони не інакші.

— А як казав Христос?

— Не знаю, мене релігії не вчили.

Зелені абажури під стелею ховали яркість світел. Крізь матове світло з якогось кутка ледвочутно сочилась мелодія. По стінах плазували далекі світанки.

(Далі буде)

Олена С. Процюк

Конґрес Міжнароднього Жіночого Союзу

Черговий Конґрес МЖС відбудеться, як це ми вже згадували в поп. числі нашого бюлетеня, в Лондоні, Англія, в серпні ц .р. Пп. Олена С. Процюк з Ню Йорку й Валентина Воропай з Лондону будуть делегатками СФУЖО на цьому 21-ому З'їзді світового жіноцтва...

Господарями цьогорічного Конґресу будуть 4 афіліовані організації Великої Британії. Уперше за 58 років відбудеться Конґрес МЖС на англійській території. Очікують представниць 35 народів світу.

Одною з головних тем Конґресу буде проблема дискримінації жінки та ролі жінки в сучасному зміненому світі. Здавалось би, жінка вже здобула собі місце „під сонцем", а одначе вона все ще стоїть за заслоною звичаїв, традицій і пересудів. Випливає це не лиш завдяки зовнішнім несприятливим умовинам, але головно через брак свідомости жінки її власних можливостей. Жінка ще не усвідомила собі виразно ролі, яку вона повинна відіграти в новому суспільстві, що зазнало стільки технологічних змін.

Конґрес МЖС відбудеться в 20-ту річницю проголошення Декларації Прав Людини. ОН приготовляються святкувати цю подію, а Декларація про потребу усунення дискримінації жінки має бути підписана на Генеральній Асамблеї ОН. Відтак Декларацію мають підписати й ратифікувати члени-держави.

Багато декларацій проходить через Генер. Асамблею й ніколи вони не були підписані, ні радифіковані. Несправедливість панує далі в політичному, суспільному й економічному світі. Є вбивства і вбивники, що залишаються непокараними, є покарання без присудів, є родини жорстоко розлучені.

Жінки, об'єднані в жіночих організаціях, мають силу. Вони можуть і повинні впливати на свої державні уряди, щоб ці підписали й ратифікували постанови Асамблеї так, щоб ці постанови мали зміст і зобов'язували народи. Одним із завдань Конґресу МЖС, і то завдань важливих, є спонукувати жіноцтво й публічну опінію в світі ратифіквати на Асамблеї резолюцію Прав Людини.

Українська жінка, що зазнала більше від інших народів терпінь, несправедливости й приниження, що ще на Рідних Землях боролася за рівноправність свою і свого народу, що стала піонеркою в далеких країнах і вкінці, знайшла в цих країнах вільність і свою оселю, — є теж відповідальна за остаточну перемогу так, як і інші жінки вільного світу. Ставши горожанкою своєї прийнятої країни, маючи дітей, що вже народилися і виросли в новій країні поселення, ця жінка має теж змогу ставити вимоги до свого державного уряду й впливати на своє оточення. Ставити вимоги не лише для себе, але й для сестер у поневоленій Батьківщині.

Жінки можуть і повинні вигравати такі битви під умовою, що вони зуміють взяти на себе відповідальність, будуть духово й фізично зрілі до неї і будуть свідомі своєї сили. Ці прикмети не постають одного дня; їх треба засвоїти і вчитися довгий час. Жінка мусить бути готова до нової ролі у зміненому світі. Буде завданням 21-го Конґресу МЖС пригадати жінці цю нову ролю у зміненому суспільстві і збільшену відповідальність за гідність людини.

„Українка в Світі".

PROMIN

Vol. VIII, 8-9 ENGLISH SECTION August-September 1967

Canadian Ukrainian Week At Expo '67

By HELEN P. SMINDAK

EXPO 67, MONTREAL — Ukrainians from Canada and the United States took over Expo '67 last week, pouring in from all parts of the Dominion and the U.S. to take part in Canada Ukrainian Week at the Hospitality Pavilion here.

Thousands Visit Pavilion

Thousands of them visited the pavilion — there was enough going on there during the week to make a small permanent Ukraine pavilion — looked over Ukrainian books displayed in the Canada Pavilion, viewed a Ukrainian opera at the Canadian Band Shell and thrilled to the sound of Ukrainian music played by the Expo "Fanfare" Band. They also watched Ukrainian youngsters performing gymnastic drills and folk dances in all-day Ukrainian youth festival.

A few of them even managed to stage a small demonstration in front of the USSR Pavilion.

Lacking only the blue-and-yellow flag of free Ukraine to turn it into a Ukrainian Pavilion (Expo rules forbid the display of national flags or the singing of national anthems by Soviet expatriate groups), the Hospitality Pavilion nevertheless had all the earmarks of a national pavilion from July 24 to 30.

Canadian Ukrainian Week

Blue and yellow streamers flying from signs that announced "Canadian Ukrainian Week — July 24 to 30" and girls in colourful national attire attracted Expo visitors to the Hospitality Pavilion. Sponsored by several natural gas companies, the pavilion is situated on the Cite du Havre Island near Expo's main entrance.

Inside the building, a bevy of pretty young hostesses in skimmer-styled dresses in beige linen with red and black embroidery handed out pamphlets and directed visitors to special exhibits.

Pamphlets included a brochure on Canadian Ukrainians, published in English, French and Ukrainian by the Ukrainian Canadian Committee, and a program whose cover was imprinted with the trident emblem. The "trident" program, eagerly snapped up by patriotic Ukrainian visitors, was replaced by a plain-faced program after Expo officials discovered early in the week that someone was stamping the trident emblem on visitors' Expo passports instead of the official Hospitality Pavilion mark.

The week's program, devoted to Ukrainian music, art, costumes, lectures and handicrafts, opened with a fashion show of royal, noble and folk attire from the fourth century B.C. to the turn of the century and modern adaptations of Ukrainian dress.

Crowds Jam Pavilion

The show drew hundreds of spectators to the pavilion's assembly room and had to be extended into the lounge and lobby to satisfy the overflow crowds that jammed the pavilion to see it.

Among the many distinguished visitors who attended various events were Expo officials, civic leaders, representatives of national women's organizations and Ukrainian dignitaries.

Several officials from the USSR Pavilion, including Vsevolod Bondar, public relations officer, visited the Hospitality Pavilion during the week.

Featured along with the twice-daily fashion presentations were concert singers Olga Pavlova, Anna Chornodolska and Myroslawa Werbytska-Bouchard, all sopranos, as well as pianist Luba Zuk and bandurist Volodymyr Mota. Accompanist for the artists was Zoya Soloducha Pochayiwska.

Showings of the award-winning film "Treasures of Ukraine" were given several times a day in the assembly room, while demonstrations of Ukrainian Easter-egg painting and embroidery went on continuously in the lounge and lobby.

"Koza Dereza"

The Children's Opera of Winnipeg, a group of youngsters from 4 to 16 years of age, directed

by Mrs. Natalia Bashuk, presented an original folk opera, "Koza Dereza" at the pavilion, repeating the performance at the Canadian Band Shell and the Playground Stadium.

A special section of the pavilion was devoted to an exhibit of paintings by Ukrainian artists as well as displays of handicrafts and dolls in regional costumes of Ukraine. Ukrainian books and publication were exhibited in the assemly hall.

A series of lectures on Ukrainian music, architecture, literature and "Ukraine and Canada, 1967" was given by pianist Luba Zuk, McGill University; Prof. Rosteslaw Zuk, McGill University; Danylo Struk, University of Toronto; Prof. Jaroslaw Rudnyckyj, University of Manitoba, and Dr. Roman Olynyk ,a member of the CBC's International Service and an associate editor of the Ukrainian monthly "Suchasnist" who also writes poetry under the pen name Roman Rachmanny.

Ukrainian Poetry Readings

An evening was devoted to readings of Ukrainian poetry in translation by University of Western Ontario Prof. Wolfgang Burghardt and by poets Vera Selanska, now living in Brazil, and Bohdan Boichuk and Bohdan Rubchak, both of New York. Ukrainian journalists covering the week met at a reception given by the Ukrainian Women's Division for Expo '67, which organized the week's events under the sponsorship of the Ukrainian Canadian Committee (KUK).

Seen everywhere on Expo grounds during the week were women and children in dresses and blouses with touches of Ukrainian embroidery. Young people wearing Plast and SUM uniforms strolled through pavilions on their day's outing from Ukrainian summer camps located outside Montreal.

At the Canada Pavilion, books displayed in the library included a collection of works by Ukrainian authors or about Ukrainians. Among these were "Ukraine: A Concise Encyclopaedia", V. J. Kaye's "Ukrainians in Canada", S. Stechishin's "Traditional Ukrainian Cookery," the English translation of J. B. Rudnyckyj's "Ukrainian Canadian Folklore" and various publications of the Ukrainian Canadian Committee.

From the International Broadcasting Centre, Radio-Canada broadcast a 15-minute program of news and information in Ukrainian as part of its daily multi-lingual program.

The Expo "Fanfare" Band, conducted by Canadian-born Ukrainian George Kwasniak, played Ukrainian selections during its daily appearances at various bandshells.

Contributing to the general Ukrainian atmosphere were bandshell performances by Ukrainian dance groups from Montreal and Regina and a male chorus from Winnipeg. Although these groups were sponsored by the United Ukrainian Association, the small Communist fraction of Canada's Ukrainian community, the general public was unaware of their political background and accepted them as part of Canadian Ukrainian Week.

Ukrainian Youth Day

More than 1,600 youngsters gathered last Saturday at the Playground on St. Helen's Island to climax the week's Ukrainian activities with a Ukrainian Youth Day. Local dance groups, assisted by the Bandurist Girls' Choir from Detroit and singer Olga Pavlova capped the day with a Festival of Songs and Dances that was filmed for telecast by CBC-TV, the national television network.

Elsewhere in Montreal, the Canadian Handicrafts Guild displayed Ukrainian embroideries and Easter eggs in its Canada Crafts 1967 exhibition. Eleven items, among 157 pieces of craft work chosen from thousands of entries, were shown in a special Ukrainian section.

Resounding Success

At week's end, members of the Ukrainian Women's Division gathered together a sheaf of complimentary press clippings and photos and termed Canadian Ukrainian Week a resounding success. The press and film coverage included both English and French-language newspapers, Ukrainian and foreign publications, Canadian Press and the National Film Board of Canada.

President Mrs. Helen Melnyk, faced with the formidable task of seeing that all costumes and objects on loan were returned safely to their owners, smiled bravely and asserted that the unexpectedly great response of public and press alike had been well worth her committee's headaches and work.

Mrs. Melnyk's assistants were Mrs. L. Shulakewych and Mrs. H. Krisa, vice-presidents; Mrs. O. Sudczak and Mrs. O. Humeniuk, secretaries; Mrs. S. Kulba, treasurer; Mrs. Eugenia Zagurak, publicity convenor, and Mesdames M. Cholij, O. Kucharska, M. Senkus and E. Shnuriwska, members. More than 50 women and young people

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ ЖУРНАЛА

Содборі, Онт. — Пані А. Конічковська переслала — $16.00 на відновлені передплати.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Пилип'юк переслала на передплати (дві нові) $20.00. Відділ „Калина" — $5.00 за значки Марусі Бек.

Торонто, Онт. — Відділ ім. кн. Ольги, реф. А. Бойко доручила $25.00 на передплати й прес. фонд. М. Квас здобула одну нову передплатницю.

Ошава, Онт. — Відділ ім. Барвінок, голова А. Дутчак на передплати й прес. фонд — $12.00.

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Д. Мастюх переслала 13-го червня на передплати (4 нові) і прес. фонд — $39.00, 2-го серпня — $21.00.

Торонто, Онт. — Юлія Никіфорук на передплати — (3 нові) — $17.00.

Ґримзбі, Онт. — Т. Дяковська, передплати й прес. фонд — $20.00.

Едмонтон, Алберта — Відділ при Катедрі Св. Івана, Марія Гринчук на передплати (одна нова) і прес. фонд — $33.00.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Лесі Українки, добр. П. Федак на пресовий фонд — $24.00 і одну передплату.

Відділ ім. Л. Українки — Ванкувер, М. Богдан переслала	$40.00.
Відділ ім. Доньки України — Флин Флон, добр. Е. Труфин переслала	21.50.
Відділ ім. Л. Українки — Виндзор, з нагоди 35-ліття існування відділу І. Римар переслала	25.00.
Відділ ім. Л. Українки — Брентфорд, Онт., з прийняття	21.00.
Із збірки на прийнятті в честь Н. Л. Когуської, Г. Сенишин — Монтреал, переслала	20.50.
Відділ ім. Л. Українки — Давфин, з перекуски на зборах збірку переслала М. Білоус	11.35.
Відділ ім. кн. Ольги — Лондон, Онт.	15.00.
Відділ ім. Доньки України — Реджайна, А. Олійник доручила	10.00.
Відділ ім. С. Русової — Лонґ Бренч, Онт., з нагоди свята Л. Українки	10.00.
На нев'янучий вінок бл. п. Ю. Білика — Норт Бетелфорд, Саск. Збірку переслав о. С. Зузак	6.00.
З гостини в домі п-ва Крізел — Порт Кредит, Онт. Збірку переслала І. Лангер	5.00.
Пані Ольга Сабара — Вінніпеґ	5.00.
Пані Марія Гринчук — Едмонтон	5.00.
Пані Марія Савіцька — Сардис, Б. К.	5.00.
Пані Євдокія Кіт — Веленд, Онт.	5.00.
Пані С. Шпитковська — Бімзвил, Онт.	3.00.
Пані Євгенія Вахна — Торонто	3.00.
Пані М. Шпитковська — Бімзвил, Онт.	2.00.
Пані А. Дутчак — Ошава	2.00
Пані Н. Цалин — Ошава	2.00.
Пані Л. Білушенко — Ґримзбі	2.00.
Пані М. Бойчук — Саскатун	2.00.
Пані М. Бородій — Овкборн, Ман.	2.00.
Пані Ніна Бурак — Вінніпеґ	2.00.
Пані Анна Макарчук — Вінніпеґ	2.00.
Пані Д. Скрипник — Йорктон	2.00.
Пані Н. Вацик — Форт Вілліям	2.00
Пан Ф. Ємчук — Форт Вілліям	2.00.

По $1.00. — Є. Леськів — Емерсбурґ, Онт., К. Храпко, А. Василик і А. Садецька — Едмонтон, А. Романюк — Ванкувер, М Охрій — Киндерслей, Саск., Р. Баран — Форт Вілліям, Н. Лащук і Н. Заведюк — Саскатун, М. Гомонко — Гамільтон, Є. Гудима — Ґренд Сентер, Алта., Н. Карпів — Монтреал, М. Грицюк, А. Мануляк і А. Собко — Вінніпеґ, А. Капець — Роблин, Ман., І. Лисак — Винярд, Саск., В. Пехарська—Вакав, Саск., А. Москалюк і М. Квасниця — Торонто, Т. Чорній — Сарнія, Онт.

were involved in the presentation of exhibits and special events.

Directors for Ukrainian participation at Expo 67 were the Rev. Dr. V. Kushnir, national president, Ukrainian Canadian Committee; Dr. S. Kalba, UCC executive director; Mrs. Maria Dyma, national president of the UCC Women's Council, and Prof. O. Kushnir, president of the Montreal Branch UCC.

Hostess groups during Ukrainian Week were: Ukrainian Women's Organization "Lesia Ukrainka," Ukrainian Women's Association of Canada, Ukrainian Women's Organizations of Canada, World Federation of Ukrainian Women's Auxiliary, Ukrainian Youth Association of Quebec, Ukrainian Women's Catholic League, Ukrainian Women's Association of Canada League of Ukrainian Liberation and the Ukrainian Women's Council. *"Svoboda"*

Конференція українок у Бразілії

В однім з більших центрів Полудневої Америки м. Курітібі відбулась 24 і 25 червня 1967 р. конференція представниць українських жіночих організацій. В конференції взяли участь представниці з Аргентини, Канади і Бразілії.

Приявні на конференція заслухали пять доповідей на такі теми: „Українська еміграція в Бразилії", „Про суспільну опіку", „Допомога матері у виховній праці", „Ідейні основи і праця СФУЖО" і „Допомога матері у збереженні українських традицій". На підставі доповідей, конференція схвалила ряд резолюцій, в яких з'ясовано становище зорганізованого українського жіноцтва до вище порушених питань.

В ГОСТЯХ

Вам доводилось бувати в домі, де тримають собаку?

Звичайно вас запевняють: „Не бійтеся, Рекс не кусається. Але ви все ж таки боїтесь, хоча й знаєте, що собака друг людини.

Адже друзі бувають різні... Чи не так?

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Борис Комар

СЛІПА БАБА

Спочатку Оксана сиділа на дивані й дивилася, як ми граємось. Коли „сліпа баба" хапала когось і вигукувала „Цур за мене!", вона аж захлиналась од реготу, дриґала ногами, плескала в долоні. Так їй було смішно й весело.

Але потім і Оксанці закортіло погратися в „сліпої баби".

— Ти ж іще мала, — сказала їй сестра Тамара.

— А от і не мала, — заперечила дівчинка. — Я вже в підготовчій групі!

— Ну й що, як у підготовчій? Все одно мала, бо дошкільня. Сиди й дивись.

— Не буду дивитись, хочу гратися, — стояла на своєму Оксанка.

— То грайся он із ляльками, а нам не заважай.

Оксана образилась.

Закопилила губу, насупилась, ось-ось заплаче.

— Томо, нехай... Нехай з нами грається, — заступився я за дівчинку. Того разу саме мені випало бути „сліпою бабою".

І Тамара дозволила сестричці гратися з нами.

— Іди вже, йди, вереда...

Оксанка витерла кулаком вологі очі, зсунулася з дивана, рада-рада, що її прийняли в гру.

Дарма, що Оксанка спритна й метка, але заховатися ще не вміла. Вибрала схованку, яку вже всі знали.

— Що, дивуєтесь, як я довідався про це? Хе-хе!.. Дуже просто... За правилами гри „сліпій бабії" очі треба пов'язувати так, щоб зовсім, зовсім не видно було. Та я весь час хитрував. То не згортав хустку в кілька сталок, і вона просвічувалася. То відсував її трохи з очей, щоб зиркнути можна було. То ще якось умудрявся піддивитися. Тепер ясно?

Правда, я поклав собі не ловити малої й умисне обминав те місце, де вона ховалася.

Проте ненароком Оксана попалася таки до рук. Зопалу не розпізнав її, вигукнув:

— Цур за мене! — і зняв з очей хустку.

Вгледів, кого зловив, хотів назад натягнути пов'язку, та Оксанка як заверещить:

— Я „сліпа баба"! Я „сліпа баба"!..

Нічого не вдієш, довелося погодитись.

Пов'язав я їй очі хусткою в одну сталку, щоб видно було крізь неї. Швидше, думаю, когось зловить, тоді буде в нас інша „баба", і знову почнеться справжня гра.

Аж ні!

— Я все бачу, — сказала Оксанка.

— Мовчи! — шепнув на вухо. — Тобі ж краще.

— Не хочу краще! — вперлася. — Як собі, так і мені зав'язуй.

„Хе, дурне козеня: як собі! Знала б, як я собі пов'язую, не казала б такого..."

— Не вередуй, — злегка штовхнув під бік Оксанку. — Лічи до десяти!

— Не буду лічити! — зірвала з очей хустку. — Це нечесно. Перев'яжи.

— Нечесно?... — ледве видобув із себе, бо мене раптом ніби в жар кинуло, стало ніяково, ніяково.

Глянув на хлопців, на дівчат. Вони стоять, слухають і, мабуть, нічогісінько не розуміють, що між нами скоїлось.

— І не цікаво, — сердито докинула Оксанка.

— Авжеж, авжеж не цікаво, — одразу погодився я з малою.

Вихопив у неї з рук хустку, склав учетверо й міцно пов'язав очі.

— Ну, а тепер видно?

— Ні, не видно. Нічого не видно. Ховайтесь! Один... два... три... — почала рахувати.

Ми розбіглися по кімнаті.

Цього разу я не шукав безпечної схованки і незабаром навмисне дав себе зловити Оксанці. Вона, звичайно, не здогадалася про це. З радощів стрибала, сміялась і плескала в долоні.

— А що, піймався! Піймався!..

Коли ж мені пов'язували очі, Оксанка пильно стежила, щоб хустку склали вчетверо й міцно затягнули її. Та я вже й не опинався. Нехай буде так, як вона хоче.

ДИВНИЙ КОРАБЛИК

Дощик-дощ! Буйний-буйний і теплий. Вибіг Вадик з дому, а крізь хмари вже сонце сміється, по землі весело струмує вода, і в канавці, що попід ворітьми, забурунила справжня річка-бистриця. А по ній пливе паперовий кораблик. І Юрко з Валеріком уже другий майструють.

Вадик знає, що паперові кораблики швидко розмокають, от він і придумав діло: взяв старого дідусевого черевика, припасував до нього з газети вітрило і пустив. Корабель вийшов усім на заздрість. Навіть Василько, той, що з сусіднього двору, прибіг подивитись.

А на ганку сиділо чиєсь кошеня. Мружило очі, чухало лапкою за вухом, із усього було видно, що йому страшенно нудно. Вадик і вирішив його трошки розважити. Посадив у свій кораблик і пустив плавати. Ну, звичайно, спочатку кошеня злякалося, але далі, напевне, звикло б, якби не Яринка. Як зачула, що воно нявчить в черевикові, то й здійняла лемент на весь двір:

— Навіщо ти запхнув кошеня в черевик? Навіщо ти його мучиш? Як тобі не соромно?

А хто ж його мучив? Просто розважити трохи хотів. Але Яринка вскочила в воду, вихопила з черевика кошеня та ще й Вадика відіпхнула, трохи той у калюжу не сів. Спересердя Вадик замалим дідусів черевик не прогавив, виловив його вже ген за ворітьми. І хлопці через ту Яринку з Вадика посміялися, і дідусь трохи без черевика не лишився. Ось вона яка. Ну добре ж, Вадик їй цього нізащо не подарує.

Л. Письменна

ОЙ ПО ПЛАЮ, ПЛАЮ...

Ой по плаю, плаю,
По Верху ходила,
Де, й сама не знаю,
Тайстру загубила.
А у тій тайстрині
Букварець новенький...
Стрівся у ліщині
Заїнько сіренький.
— Ой чи, Лесю, чула?
Каже все узгір'я,
Що поза Менчулом
Школа є для звірів.
Що якесь дівчатко
До білчихи нишком
Принесло під хатку
Дуже мудру книжку.
Ось і поспішаю
В школу по науку.
Як дівчину знаєш,
Потисни їй руку...
Ой по плаю, плаю,
По Верху ходила.
Де, й сама не знаю,
Букварця згубила.

Володимир Ладижець

ЗАЙЧИКУ, ЗАЙЧИКУ

(НАРОДНЯ)

— Зайчику, зайчику,
Де ти бував?
— У млині, у млині.
— Що ти чував?
— Там були кравчики,
Перебили пальчики —
Ледве я втік
Через попів тік,
Та через колоду,
Та хвостиком у воду,
Шубовсть!

ОБРАЗИЛИСЬ ЖАБИ

Ліг Жук спати. А з ставка:

— Ква-ква... Гуляй, веселися! Ква-ква...

Не дають Жуку спати.

Побіг він до ставка.

— Гав-гав! Замовкніть!

Замовкли жаби, наче втопилися. Повернувся Жук до своєї будки.

Коли знову:

— Ква-ква... Як гарно у нашому ставку!..

Помчав Жук у ніч.

— Р-р-р... цить! Повитягаю усіх за ноги!

Тиша. Ліг Жук, засинає.

— Ква-ква...

Аж затрусився неборака. Крикнув не своїм голосом:

— Гва-гва-гва!.. Як погано у вашому ставку!

Образились жаби і до самого ранку — анічичирк!

Л. Шиян

ДЕ ПРОДАЮТЬ ЗВІРЯТ

Якби я сто доларів, цілих сто
Раптом дістати зміг —
В крамницю,
де продають звірят,
Я б миттю тоді побіг.

Які там породи, яка ціна,
Нічого б цього не питав,
Скільки б побачив, скільки б [зміг —
Усіх би звірят забрав!

Узяв би безвухе мале цуценя,
Що нишком сидить, сумне,
Великого доґа і таксу малу —
Хай тільки признають мене!

Узяв би і мавпочку, і какаду,
І свинок морських усіх,
Якби я сто доларів, цілих сто
Раптом дістати зміг.

Речел Філд

Ю. Витриваленко

ЖАХЛИВЕ ЯВИЩЕ

Від деякого часу серед української еміґрації запримічено нехтування рідного друкованого слова. А це тому, що чимало наших еміґрантів попало в кайдани матеріялізму й ведуть безпросвітнє життя. Некультурність, яка проявляється в упереджені до друкованого слова, знаходить таке виправдання:

„Не маю грошей, бо маю великі видатки на удержання родини". Інший каже, що немає часу читати. А ще інший каже, що він політикою не займається й на книжку чи газету не дасть ані цента. Але є й такі, що беруть газети і книжки, та не платять за них. Всі вони є ворогами друкованого слова.

Поки приступимо до виховання дітей ,треба батьків виховати. Треба зацікавити їх українською книжкою, газетою, вплинути на них, щоб не жаліли гроша на наше рідне друковане слово. Бо інакше даремний труд виховників і „Рідних Шкіл", якщо не зламають байдужість батьків. Тоді не треба вчити дітей української азбуки й мови, бо вони й так не будуть читати ані книжок, ані журналів, ані газет.

А чи треба повторяти й пригадувати, що родина, це основна клітина нації? Де культурні родини, там культурний народ. Батьки відповідальні перед Богом і народом за свої родини. Якщо родини байдужі до рідного друкованого слова, яке в сучасну пору являється представником нашої батьківщини та її визвольних ідей, вони грішать тяжко. Тих родин з темного безпросвітнього життя треба вивести на шлях просвіти. Треба у батьків і дітей розбуджувати зацікавлення до купівлі й читання книжки, газети, а це вже завдання наших Товариств, виховників та громадсько-освітніх діячів.

Якщо батьки на еміґрації не будуть самі цінити наше рідне друковане слово й не дадуть його своїм дітям та не навчать їх любити й ним дорожити, то всі ми пропадемо, не залишивши по собі жодного сліду.

Преса є сильною ідеологічною зброєю і вона може зробити найбільше, якщо вона є на висоті своїх завдань — служити Богові, Народові і Батьківщині. Отже, сьогоднішня ситуація вимагає ідеологічного озброєння для українців на еміґрації та безкомпромісового провадження боротьби за визволення нашої Батьківщини — України з кайдан большевицької Московщини. Тому кожний українець на еміграції має завдання озброїтись пресою та стати до боротьби, яка може принести нам успіх, а нехтування українського друкованого слова, — це є прискорення нашої національної загибелі, заплянованої нашим ворогом Москвою.

(„Життя і школа")

Річні Збори Комітету Українок Канади, відділ Торонто

Дня 12 квітня 1967 року відбулися річні загальні збори Комітету Українок Канади, відділ Торонто в Українському Народньому Домі при вулиці Ліппінкот. Зборами провадила вибрана голова пані С. Процiв, секретарювала пані Л. Романик.

Уступаюча голова пані Г. Ганківська, подала вичерпний звіт з діяльности за діловий рік 1966-67. За домогою інших членок Управи та представниць до КУК, праця була переведена успішно як серед українського середовища (Святкування 75-ліття поселення українців в Канаді в червні 1966 року, участь в Сесії для справ виховних дій українських жіночих організацій в грудні місяці 1966 року, Свято Героїнь-Піонерок в місяці березні 1967 року, зустріч з головою Екзекутиви КУК з М. Димою в місяці березні ц. р.), так і між Канадійським Громадянством (Святкування Дня Громадянства в місяці травні 1966 року, Різдвяні святкування всіх етнічних груп в Міській Ратуші в місяці грудні 1966 року, де хори виконували колядки, показ і продаж Різдвяної їжі та печива заходом Ради Народнього Мистецтва в місяці січні 1967 року, Показ Великодніх столів та звичаїв, теж заходом Ради Народнього Мистецтва всіх етнічних груп в місяці березні 1967 р. (між іншим, всю їжу з нашого Великоднього столу, після закінчення показу, голова Г. Ганківська та Л. Романик, завезли до Пенсіону ім. Івана Франка).

Після звітів інших членок управи та референток — контрольна комісія висловила абсолюторію уступаючій управі, що й було прийнято зборами. Потім номінаційна комісія подала листу нової управи, яка була прийнята одноголосно.

Уступаюча голова дістала признання від членок за свою віддану працю. А нова голова Ольга Заяць, звернулася до всіх членок з проханням і надалі щиро співпрацювати з новою управою.

Склад нової управи на діловий рік 1967-68 є такий: Уступаюча голова— Ганна Ганківська, голова — Ольга Заяць, заступниця — Ольга Кармінін і Стефанія Фабіян, рекордова секретарка — Марія Бойчук, кореспондеційна секретарка — Анна Фігус, скарбничка — Левка Романик.

Імпрезова Комісія — Софія Ґонта, Дарка Дубляниця, Софія Ткач, Вероніка Федорук, Рада Росоляк. Делегатко до Комітету Українців Канади, відділ Торонто — Марія Мудрик. Пресова референтка — д-р Зоя Плітас. Архівна Комісія — Марія Мудрик. Ганна Ганківськаі Анна Фігус. Контрольна Комісія: Н. Ковальчук, М. Дикун, Катерина Кривоус, Валентина Завадська і Е. Андрейчук.

Зоя Плітас, прес. реф.

В справі навчання української мови

У вівторок, 5-го вересня, діти — учні знову повернуться до своїх публичних шкіл і гайскулс. В школах знову пічнеться навчання. Ми завжди повинні дбати, щоб наші діти не тільки не лишались поза школою, а щоб гарно вчилися й гарно закінчували свої студії.

Але, ми, як окрема етнічна група в Канаді, цебто українці, повинні дбати, щоб наші діти поруч з обов'язковими предметами у згаданих школах також навчалися українознавства, зокрема української мови.

Де ж можна вчитися української мови? Поперше: в кожній родині; батьки повинні дбати, щоб їх діти з самого малечку починали розмовляти українською мовою. Коли підростуть, то треба вчити їх української мови, а ще пізніше потрібно, щоб продовжували науку в недільних українських школах. А там де цих шкіл нема, потрібно з'організувати.

Хочемо пригадати, що вісім років тому Департамент Освіти провінції Альберти ввів навчання української мови в середніх школах-гайскулс. В теперішній час українська мова матрикуляційним предметом у Албертійських гайскулс, а в Албертійському й Калґарському університетах є кредитованим курсом нарівні з іншими чужими мовами в усіх факультетах.

В Албертійських гайскулс українська мова викладається: в девятій клясі, як „Юкрейнієн — 10", в одинадцятій клясі, як „Юкрейнієн — 20", в дванадцятій клясі, як „Юкрейнієн — 30". З „Юкрейнієн — 30" Департамент Освіти відбував іспити, так само, як із інших предметів — дванадцятої кляси. З прикрістю мусимо відзначити, що на превеликий жаль, ще не у всіх гайскулс введено навчання української мови, цебто не використовується повністю урядове розпорядження. Причин у цьому є багато, на яких ми спинятися не будемо, хіба лише зазначимо, що одна із головних причин це та, що батьки українських дітей не домагаються цього.

Також хочемо пригадати, що починаючи з минулого року організовано курс позаочного навчання української мови — „кореспонденс корсес", починаючи з 10-ої кляси гайскулс. В цій справі належить звертатися безпосередньо до директора позаочних курсів на адресу: **Supervisor, Correspondence School, Department of Education, Edmonton, Alberta.**

Вважаємо, що організація позаочного навчання є дуже важлива, зокрема для студентів тих шкіл, де нема достатнього числа студентів для організації повної кляси. Отже, в цих випадках студент, чи студенти десятої кляси та інших кляс можуть навчатися української мови на позаочному курсі.

В Албертійському університеті, як і раніше будуть курси з української мови та літератури. На курси можуть записуватися старші й молодші. До речі, університет має коло 10-ти стипендій, для тих, що матимуть високі оцінки з української мови чи української літератури. Також, українську мову дозволено викладати від 7 до 9 клясах. В Торгилд вже два роки такі виклади відбуваються, а в Ендрю в минулому році розпочали. Для цих кляс є виданий спеціяльний підручник, за яким потрібно питатися в Українській Книгарні Богдана Мельничука в Едмонтоні. Подбаймо, щоб таке навчання впроваджувалося по всіх школах Альберти, де живуть українці.

Разом з цим, при Едмонтонському Відділі КУК вже 12-ий рік існують чотирирічні курси українознавства ім. Ів. Франка, що мають чотири кляси 1, 2, 3, 4. На курсах навчають: української мови, літератури, історії й української географії. На курси приймаються діти у віці від 12-ти років і вище. Приміщуються курси при школі Св. Василія 102 Стріт і 115 евеню. Вписи на ці курси починаються з 9-го вересня ц. р.

Знаємо, що в окремих околицях брак учителів української мови для українських шкіл й гайскулс. Хай ніхто не сподівається, що для цих околиць хтось пришле учителів української мови. Навпаки, кожна околиця повинна про це подбати, посилаючи відповідних осіб на курси українознавства Албертійського університету.

Хай це буде найкращим відзначенням 100-річчя Канади. Канада це є країна, де кожна етнічна група має повну свободу плекати свою мову свою культуру й належно використовуймо це право.

К. Теличко — голова Провінційної Управи Самостійників на Альберту.

Іди помаленьку

— Не бігай!
— Далеко не ходи-
— Дивись, не впади!
— Іди помаленьку!..

Як тільки він зіп'явся на ноги, запобігливі батьки обмежували кожен його крок, слідкували очей не відводили. І так весь час.

...Таким і виріс.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА В ЕДМОНТОНІ

Албертійська провінціяльна екзекутива Союзу Українок Канади, спільно з чотирьма едмойтонськими відділами, улаштували 30-річну виставу українського народнього мистецтва й чайне прийняття, яке відбулося 15 і 16 квітня цього року в авдиторії Катедри св. Івана в Едмонтоні.

Пані Н. Сенів, голова музейного комітету, і пані О. Семчук, інструкторка вишиття, і пані О. Лукомська, улаштували дуже цікаву програму показу мод (фешіон шов) — моделювання модерного одягу з приміненням української вишивки. Широке зацікавлення в цьому проєкті привабило велике число гостей, хоч погода того дня не була дуже сприятлива.

В суботу, гостей вітали пані: Марія Сулима — голова провінціяльної екзекутиви, пані: М. Будник і І. Дженис та Н. Боднар — голова відділу.

Пані Сулима привітала гостей і відкрила програму вступним словом. Пані Н. Базюк представила пані Стефанію Пауш, уступившу голову Союзу, яка офіційно відкрила виставу.

Пані Пауш у своїй інформативній доповіді розповіла коротко про історію української народньої вишивки та про вклад нашого мистецтва в канадійську культуру. Зазначуючи, що українці відзначуються найголовніше в таких ділянках ручного мистецтва як: вишивання, ткацтво, різьба, кераміка й писання писанок.

Українська вишивка символізує фолкльор, зайняття людей, їхні повір'я й традиції. Кожна частина України має свої властиві взори і кольори. Писанка є невіддільна частина Великоднього обряду. У ткацтві, українці виявляють неабиякий хист: самі вовну прядуть, закрашують, домороблними красками, а тоді виробляють мистецькі килими, торби, тощо. Тут взори й кольори є різні, залежно від місцевості.

Союз Українок Канади, від свого заснування робить всякі заходи, щоб зберегти давні і сучасні ручні вироби, для того маємо головний музей в Саскатуні, а філії по провінціях.

Союз Українок Канади видає також книжки з взорами та стібами різних вишивок та взорами писанок. Членки докладають старань, щоб по громадах навчати дівчат і молодших жінок нашого традиційного мистецтва і про способи, якими можна примінити українську вишивки до модерної обстановки дому і до ноші. Членки щорічно улаштовують виставки нашого мистецтва, що його оглядають і наші співгорожани. На цьому місці пані Пауш відкрила виставу.

Дальше почалося моделювання. Панна Мальвіна Ґовда, давала доклад ні коментарі. Пані Л. Феняк, грала на піяно тихий акомпаніямент українських мелодій. Цей показ мод був при готований і виконаний Клюбом Українських Вишивальниць. Це є група молодих українських жінок в Едмонтоні, яку зорганізувала пані Рома Ґаук в 1960 році. Ціль цієї групи є, зберігати оригінальне українське мистецтво, щоб затримати це знання на будуче. Також студіювати способи, як можна б якнайбільше ефективно примінити правдиві українські взори та стіби до модерної ноші і до модерних домів. Інструкторка цієї групи є пані О. Семчук. Показ був дуже добре зорганізований. Гості любувалися прикрасними вишивками і кожна моделя виступаючи на рампу, отримала овацію голосними оплесками. При кінці виступу, членки вишивальної групи вручили пані Семчук велику китицю червоних троянд.

З виставки: Пані Дора Ґаук моделює суконку сподіваного материнства. Кольор матерії пісковий; колір ниток цеглястий або брунатний. Буковинський взір вишито низинкою.

Слідувало чайне прийняття, і огляд вишивок на побічних столах. Ця виставка ручних робіт теж була власністю членок вже згаданого клюбу вишивальниць. Чай наливали пані: К. Засійбіда, А. Мисак, А. Данилович, О. Семчук і Р. Сенюк з Веґревил. Комітет печива, який очолювала пані М. Лазарук, дуже успішно перевів продаж традиційного, Великоднього та іншого домашнього печива.

В неділю, імпреза продовжувалася. Чайним прийняттям займалися відділи при церкві св. Іллії, св. Михаїла і св. Андрея. Спільний чайний комітет очолювала пані В. Сиріньк.

Гостей вітали пані: Н. Гиманик — голова відділу при церкві св. Іллії, М. Зачернюк — голова відділу при церкві св. Михаїла і О. Самиця — голова відділу при церкві св. Андрея разом з панею Сулимою і панею Будник.

Пані Сулима привітала велике число нових гостей. Повторено моделювання і коментарі з попереднього дня. Моделі мішалися з гостями, щоб дати нагоду всім зблизька оглянути взори на суконках.

Чай наливали пані: П. Сліпчук, А. Звоздецька, добр. Василів, К. Луців, Л. Цебрик, М. Самоїл і пані Панчишин. Пам'ятною книгою займалися пані Е. Верхомин і касирки відділів.

Провінціяльна управа складає щиру подяку членкам Клюбу Вишивальниць, пані О. Семчук, чотирьом едмонтонським відділам та всім одиницям, які в якийсь спосіб причинилися до успішного переведення цієї імпрези.

Марія Самоїл, секретарка.

Тривалий час вважалося, що літнім людям, а також усім на подагру, ревматизм, артеросклероз треба менше їсти помідорів і зовсім відмовитись від томатного соку. Тепер це змінено.

Членки відділу ім. Л. Українки в Гамільтоні. Сидять зліва направо: М. Волковська, Є. Коропатніцька, П. Дибко, А. Кіт, А. Токарик, доб. П. Федак, о. прот. В. Федак, М. Кінар (голова), Л. Рущин, М. Грицьків, Хр. Юхимець, М. Будник, К. Черепіта. Другий ряд: Аль Чернешук, К. Баюс, О. Ситник, М. Пасека, П. Токер, Г. Довбета, О. Антонюк, К. Козак, Ю. Новак, Ю. Стецик, О. Свиступ, С. Кривошенко, Н. Поручко, Є. Роман, О. Фастрига, В. Логин, А. Дудар. Третій ряд: М. Баран, О. Чабан, Н. Криворучко, А. Каліщук, С. Садова, П. Зелінка, Д. Загарій, Є. Бордун, М. Глущенко, А. Любий, М. Пелеп'як, Р. Вестюк, Н. Пенюк, А. Лаврик. Четвертий ряд: В. Смит, К. Прийма, М. Пилип'юк, Т. Шадна, Й. Ґорук, Г. Олексюк, А. Олійинк, М. Фещук, Ґ. Мандзюк, С. Свидовецька, Т. Олеськів, М. Кицінська, Є. Гребенюк. Нема на знимці: А. Калинюк, М. Ковальчук, Є. Завадовська, М. Туливітрів, А. Радчук, О. Радчук, С. Шиян, М. Січова, Г. Козак, Ю. Музика, Є. Смирнів, В. Дядинчук, В. Ґулєновська, А. Кротенко, А. Барило, М. Яцишин, М. Слюсарчук, О. Ґреглевич, К. Гупка, М. Кісіль, В. Спісак, М. Мельник, В. Барабаш, Є. Струсь, Є. Панчишин, К. Росіцька, О. Дранець, А. Жданів, О. Деренюк.

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ПОЕТЕСИ

„Слово, моя ти єдиная зброє,
Ми не повинні загинуть обоє —"

Леся Українка, вечір пам'яті якої влаштували два відділи СУК ім. Лесі Українки і Калина при Свято-Володимирському соборі в місті Гамільтоні, Онт., 27 лютого 1967 року. Перед тим, як перейти до програми, — варто познайомитися з залею собору, що так гарно була вдекорована. Портрет Лесі Українки був прибраний по мистецькому рушником і квітами, а сцена — прекрасними українськими килимами. Разом все оформлення робило вид славної поетеси Лесі Українки, тонкої психічної організації, інтелегентну з чулою душею. Насправді, жіночі ніжні здібні руки вклали українську душу в цілий вид сцени, а разом з тим і залі, що доповнювала зміст вишитими обрусами, що звисли з застелених столів, на яких горіли свічки.

Всеч. о. прот. В. Федак, настоятель собору, почав програму молитвою до Всевишнього. Дво-хвилинною мовчанкою вшановано було всіх членок, що упокоїлися в Бозі.

Прийняли участь у програмі: добр. П. Федак — освітня референтка старшого відділу ім. Лесі Українки і керівник програми, Марія Кінар — голова старшого відділу сказала вступне слово, Ольга Кульчицька — реферат про життя і працю поетеси, який був добре підготовлений і глибокий змістом, Віра Сіренко, Таїса Толстоший, Варвара Логин, Надя Пенюк, Анастасія Дудар і Єлисавета Панчишин — читали твори поетеси. Потім слідувало слово о. прот. В. Федака— „Сила народу залежить від його культурної свідомості та почитання своїх великих людей". Катерина Баюс — заключне слово.

Після програми були товариськородинні гутірки при чаю, який влаштували господині: Д. Загарій і А. Дудар.

Під час чайної гостини було зібрано на пресовий фонд „Променя" — 24.00 доляри. Збіркою зайнялися Варвара Логин і добр. Федак.

Ім'я Лесі Українки у відділах СУК є символом величности і подвигів в праці для добра рідної церкви і народу.

П. Ф.

ЧЕТАМ, ОНТ.

Заходами жіночого т-ва ім. Лесі Українки і церковного громади св. Івана Хрестителя улаштовано було 21 травня 1967 року потрійну імпрезу: спільне свячене, вшанування пароха та свято День Матері.

По відспіванні „Христос Воскрес", Всеч. о. Квасницький поблагословив спільний Великодній стіл і привітав присутніх. По закінченні спільного обіду магістер І. Командат щиро привітав Всеч. отця і добродійку Квасницьких, бажаючи їм щасливих і многих літ прожити в новонабутій власній хаті та вручив їм від членів церковної громади грошевий дар. Присутні відспівали їм многая літа.

Зворушений о. митрат подякував від себе і своєї дружини за милу несподіванку, як нагороду за їх віддану церковну і громадську працю.

По цім слідувала програма на День Матері.. Пані Софія Просим'як, заступниця голови жін. т-ва вручила матерям квіти і відкрила програму святочним словом.

Концертові точки: Панна Є. Вергусон, піяно-сольо — „Венеціянський каравель" Мендельсона. Г а р н о виконали балетний танець діти рідної школи — Даруся і Тамара Іваночки. Глибокий своїм змістом реферат прочитав п. Ігор Іваночко. Український танець „гопак" знаменито відтанцювали панночки — Єлисавета Фергусон і Розмарі Ґорська. Пані Олена Маковецька, голова жін. т-ва гарно відспівала пісню „Рушничок". Слідувало потім слово магістра Командата, який закликав до посиленої праці; єдности та згоди, коли хочемо, щоб наша громада зростала в силу.

Кінцеве слово сказав п. Хортів. Спів ом „Многая літа матерям" закінчено свято.

Іванна Іваночко, секр.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ
Форт Вілліям і Порт Артур

Річні збори відділу відбулися 5-го березня 1967 року в домі УНО у Форт Вілліям. Збори почалися вечерею. Молитву провела голова Михайліна Процик. Єлисавета Шелепюк, піднесла тост до королевої

По вечері членки перейшли до залі засідань. Збори відкрила голова від ділу пані М. Процик, привітавши представниць 7 складових організацій та гостей. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померших членок. Предсідницею зборів була пані Розалія Баран, секретаркою пані Олеся Венгер.

По відчитанні протоколу з попередніх річних зборів, звітувала голова відділу, членки управи, голова Мистецького Комітету і представниці.

Від часу створення місцевої ради Народнього Мистецтва в 1965 році, українці при КУК беруть активну участь. Весною, минулого року улаштовано моделювання національних строїв. Ми мали 5 моделів різних частин України і виставу та випродаж Великоднього печива та писанок. В місяці грудні Рада Народнього Мистецтва зорганізувала Різдв'яний Фестиваль, де різні етнічні групи показували свої Різдв'яні традиції. Українці мали 4 столи прибрані калачами, пшеничним колоссям. Гостям подавали кутю та різдвяне традиційне печиво. Голови складових організацій наливали чай, молодь обслуговувала гостей. Крім того, ми мали окремий свят-вечірній стіл з 12 традиційних українських страв та летючки про звичаї нашого Різдва.

На загальнім канадійськім столі між 20 іншими була лялька в українськім народнім строї. В концертовій частині українці мали сценку з колядками. Гостей і учасників цього фестивалю було 2,000 осіб. З цих двох імпрез взято діяпозитиви та висвітлюють їх по організаціях.

Наш Комітет взяв участь в проекті на 100-ліття Канади Р. Н. М., виготовивши припис українських страв і печива до книжки „Кукері оф мені лендс". Осінню 1965 року, було повторено курс вишивання, який закінчився виставою і чаєм, а осінню 1966 року, знову улаштовано такий курс.

З нагоди 75-ліття українських піонерів, відбувалася цілий тиждень в Лейк гед Ексибишен вистава книжок, образів. Вечорами відбувалися демонстрації рукоділля і писання писанок та різьби.

Заходами відділу Т-во Поборювання недуги рака, висвітлило фільму. Наш відділ взяв участь в пікніку КУК, в „тег дей", в місцевій Жіночій Раді „Президентс дей", річних збо рах Ради і чаєві. Голова відділу, на 75-літтю українських піонерів і відкриті „Просвіти" зложила привіти.

Відділ виступав у телевізійних програмах: Традиційний Святий Вечір і показом української вишивки. Наші членки помагали у продаванні квитків для Капелі Бандуристів. Комітет дав стипендію для Музичного Фестивалю і вислав датку на Фундацію Тараса Шевченка та відбув спільні нарада з екзекутивним директором КУК д-ром Я. Кальбою і улаштував базар.

Заряд Комітету на 1967 рік: Іванна Марціновська — голова, М. Процик — уступаюча голова, Розалія Андрус і Ольга Михайлишин — заступниці, Єлисавета Шелепюк — секретарка, Софія Мендик — скарбничка. Членки — Василина Довга, Стефанія Музика, Анна Данилюк, Стефанія Заблоцька, Анна Стасів. Контрольна комісія — Анна Віктова, Анна Погребна, Фрозина Балацко. Голова Мистецького Комітету — Олеся Венгер.

Є. Шелепюк.

Комітет Українок Канади — відділ у Форт Вілліямі і Порт Артурі, Онт. Перший ряд зліва направо: Михайліна Процик, Єлисавета Шелепюк, Розалія Андрусь, Іванна Марціновськак, Ольга Михайлишин, Софія Мендик, Александра Тацюн; другий ряд: Анна Гук, Василина Довга, Марія Холодило, Анна Віктова, Олеся Венгер, Марія Дутка; третій ряд: Стефанія Заблоцька, Фрозина Балацька, Марія Кохан, Стефанія Музика, Марія Хондон.

ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇНЬ УКРАЇНИ
Лондон, Онт.

Рік-річно жіночі організації міста Лондону, улаштовують спільне свято в честь українських героїнь. Цього рок таке свято відблося 26 лютого 1967 року в новозбудованій залі — „Український Центр".

Програма свята почалася канадійським гимном, а на піяно грала панна Н. Матвіїв.

Вступне слово виголосила голова відділу ОЖЛВУ пані А. Проць. Жіночий хор відділу Союзу Українок під диригентурою Всеч. о. М. Дебрина, виконав чотири пісні: „Коли ви вмирали"; „Ішов стрілець"; „Ой, горе тій чайці" і „За тебе, Україно". Деклямацію „Пам'яті 500" — Ю. Зеренка дуже гарно і з чуттям виконала пані П. Вітол. Старанно опрацьований святочний реферат, який виголосила учасниця визвольних змагань, пані Волосевич. Реферат тим більше був цінний, що шановна доповідачка, як свідок і учасниця тих знаменних історичних подій мала змогу оповісти про тих жінок, що у вирі Української Національної Революції, творили нові і світлі сторінки історії державного життя нашого народу.

По рефераті слідували знову мистецькі точки: Деклямація, — „Ти воскреснеш, Україно" — М. Винничук, Збірна деклямація „Розвідчиця" — п.п. С. Буйняк і К. Деркач, хор — ОДУМ-у відспівав „Де Дніпро наш котить хвилі", збірна деклямація — „В'язень" — СУМ. деклямація „Надія" — Н. Кудловська, сольо на піяно відограли — Г. Шульга і панна Л. Проць.

Кінцеве слово виголосила голова відділу Союзу Українок — пані О. Кошарна. Свято закінчено українським національним гимном.

С. Степанюк.

Частина членок відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки у Ванкувері взята з нагоди 100-ліття Канади.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. Л. УКРАЇНКИ У ВАНКУВЕРІ, Б. К.

Всі цьогорічні імпрези нашого відділу були влаштовані з наміром відзначення 100-ліття Канади; вони відбудися з меншими або більшими успі хами; могли бути кращі, але бракує нам конструктивних критиків.

Наша праця почалася в місяці січні Різдвяним прийняттям членок, обміна дарунками та розігравкою; дальше відбули Новорічну забаву, Пущення, весняний базар, бенкет у Вілтмор готелі без праці, де було повер 200 членок і гостей та добрий прихід, за що відділ лишається вдячним пані О. Кіндрачук. Для громади Пресв. Трійці приготовили Йорданську вечерю, спільне свячене, храмове свято, обід на пікніку, перекуски шкільним дітям та інше, де було треба.

Помагади в ювілейнім святі 85-ліття Блаженнішого Владики Митрополита Іларіона, яке вдбулося заходом Місійної Округи у Волей.

Демонстрація писання писанок від 24 до 28 січня, в Годсон Бей склепі, відбувався „Фолк Фестивал" кожного дня від 10 до 5 години, де різні етнічні групи демонстрували свої традиційні вироби. Наш відділ мав виставку писанок, почавши від білого яйця були розложені в різних стадіях писанки з писаним поясненням приготованим головою мистецтва — пані О. Кіндрачук та демонстрацією. Були також виложені куховарські книжки нашого видання з кольоровими знимками, це притягало поважне число публіки, при тім кожного дня продавадося по кілька десяток книжок. Демонстрували і давали відповіді пані: О. Сироїд, О. Козловська, М. Богдан, П. Клюкевич, К. Гузик, Н. Фігуш, Л. Москаль, Д. Масцюх, Л. Митук, Н. Воробець і Іванна Воробець.

„Отвертий День" у Ванкуверськім університеті 3 і 4 березня, в порозумінні і кооперації з студентським товариством „Альфа і Омега" мали виставку народнього мистецтва і куховарських книжок та демонстрацію писання писанок. Виставка і демонстрація були розложені в Славістичнім відділ, оглядали кілька тисяч відвідувачів та студентів. Доглядали і демонстрували писання писанок пані: О. Кіндрачук, О. Сироїд, Н. Воробець, Іванна Воробець, М. Богдан, Л. Маскаль, Н. Наконечна, К. Гузик, Петруся Гузик та голова т-ва Альфа Омега — Данидо Гузик. В іншім будинку т-во Альфа Омега мали осібну виставку, прикрасно прибрані манекіни в українських строях та книжки. Взявши під увагу завваги та гратуляції відвідувачів обох виставок, вони були підготовлені і виконані дуже добре.

Свято Лесі Українки: відбулося 19 березня. Програму відкрила пані М. Вакалюк, святочну доповідь, яку приготовила пані Козловська, читала референтка молодшого відділу СУМК — пані М. Романюк. В частину програми входили: в'язанка українських пісень у виконанні панни Филипчук. Деклямацію „Тішся дитино", виконало Віра Шевчук. Референтка провінціяльної екзекутиви — пані О. Козловська, промовляла в справі преси, а годовно нашого журнала „Промінь", о. прот. А. Хруставка доповнив свято своєю промовою, голова відділу — пані Н. Воробець, зложила всім подьку і спільним чаєм закінчено свято.

Вечерниці: Тому, що попит за писанками збільшується з кожним роком, під проводом голови мистецтва пані Кіндрачук, зорганізовано було вечорниць писання писанок в Народнім Домі, де приходили і чужі з бажанням навчитися писати за винагородою, та поважне число молоді, більшу частину писали в домах членок. Продаж великоднього печива і писанок з чаєм відбувалося через два вечорі, поруч поширювання української традиції, народнього мистецтва, під кличем 100-ліття Канади, при кожній нагоді розпродано поважне число книжок та писанок.

Вистава мистецтва. Весняний чай, вистава і моделювання убрання з українськими вишивками спільно з провінціяльною екзекитивою Союзу відбувся 11 червня. Голова відділу пані Воробець відкрила імпрезу, голова провінціяльної екзекутиви, пані Клюкевич, привітала гостей, висловила по хвальну подяку членкам відділів за співпрацю і кооперацію. Освітня референтка, добр. О. Блажук з Воллей, виголосила доповідь на тему дня та здобутки українців в Канаді. Пані Кіндрачук, пояснювала вишивки моделів. Участь в моделюванні брали пані: Воробець, Вакалюк, Сироїд, Богдан, Л. Дмитрук, Кіндрачук і Іванна Воробець. З відділу у Воллей: пані М. Антонішка і панна Л. Ушко, з Бирнабі — пані К. Демйон і М. Микитин. Чай наливали — добр. Блажук і О. Мороз, пані Бабюк, Микитин, Клюкевич і Є. Єлиняк. До мистецького комітету входять пані: Кіндрачук, Митрук, Козловська, Сироїд, Г. Шумей, Л. Кут і К. Гузик. Виставка му-

зейних речей та убрані манекіни в українських строях були розложені на довгім столі під доглядом голови філії музею — пані А. Лазарович і К. Бабійчук.

Відзначення 100-ліття Канади у Ванкувері. — В програмі міста, яка відбулася 1-го липня в міськім „стадіоні" в присутності близько 32,000 осіб, 58 українців брали участь в етнічній частині — вправами та формуванням кленового листка. Між ними була поважна частина членок відділів Союзу та їх дітей. Українці були на видним місці та перші виступили з українськими танками. Імпозантний виступ 18 етнічних груп, зорганізувала пані Емілія Остапчук.

Куховарська книжка „The Art of Cooking", накладом 8,000 в 3-ох виданнях, має особні відділи різдвяних і великодніх приписів і страв з кольоровими світлинами печива. Книжка розходиться між чужими та своїми, які української мови не знають, але прагнуть задержати українські традиції. Около 6,000 примірників розійшлося в Канаді і Америці; за успіх цього незвичайного видання, належиться признання ініціяторці і голові комітету видання, пані Любі Кут та її помічницям.

Куховарську книжку можна набути за $2.25 від членок відділу, голови та секретарки комітету.

Mrs. L. J. Kut, 5410 McKee St.,
Burnaby 1, B. C.
Mrs. Olive Kindrachuk,
2005 Victoria Dr.,
Vancouver 12, B. C.

ВЕЛИКОДНЯ ГОСТИНА

Торонто, Онт.

Дня 30 квітня, 1967 року п-во Крізел з Порт Кредіт, Онт., запросили своїх друзів і знайомих на великодню гостину.

Гості засіли за прекрасно прибраним і багатими стравами накритим столом.

Після молитви проспівано господарям „Многая літа", бо якраз тиждень тому, п-во Крізел відсвяткували 30-ліття їхнього шлюбу.

Дорогі господарі, приїхали до Торонта із заходу і ставши членами при церкві Св. Димитрія в Лонг Бренч, ніколи не переставали бути активними працівниками на церковній ниві.

Пан Крізел був членом заряду, а пані Крізел була активною членкинею Союзу Українок та його головою. Вони і їх донька — Орися, співають у церковному хорі і є його прикрасою. Орися вчащала до української і недільної школи, а тепер є членкинею старшого відділу СУМК при згаданій церкві.

П-во Крізел мають також дорослого сина, який є влаштований у Торонті та все є частим гостем у своїх батьків.

Проведено цей день у гарному настрою за товариськими розмовами та співом.

Молодь, користаючи гарною погодою, гралася м'ячем в городі, що ото чує прекрасно положену хату.

Постановлено зробити збірку, з чого призначено 15.00 долярів — на „Український Голос", 5.00 долярів — на журнал „Промінь", а 17.00 долярів — на дітей-сиріт в Европі.

Жертводавцями були: Козловський, Сирожовець, Лянгер, Юрків, Вільгош, Леник, Рудий Олійник, Левинський, Крізел, Легенюк, Рудий, Г. Крізел, К. Крізел, Шнайдрук і Ф. Крізел.

Всім жертводавцям сердечна подяка, а дорогим господарям здоров'я, щастя і многих літ! **І. Л.**

З ДІЯЛЬНОСТИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ ВІДДІЛУ В ГАМІЛЬТОНІ

Зараз же після загальних зборів, новообрана управа Комітету Українок Канади, відділу в Гамільтоні, при ступила до сповнення прийнятих на себе обов'язків, зокрема в так важному для всіх, році 100-ліття Канади. Згідно місцевої преси, кожна етнічна група приготовляє щось окремого, питомого для свого народу. Тому то і наш відділ, за вмілим проводом голови пані Т. Ружицької та в тісній співпраці з відділом КУК, щомісячно відбуває засідання, на яких обговорюється нашу участь у святкуваннях.

Окрему увагу присвячуємо нашому жіночому проєктові, а саме: приготування українського базару що відбудеться під час українського тижня на т. зв. „Центрі", де ми в окремих кіосках, приготовимо виставку української книжки, вишивки, малярства, різьби, кераміки та нашого українського печива. Цей комітет очолюють пані М. Пилипюк та Г. Лазарович.

Крім згаданої, інтенсивної праці, управа запросила з доповіддю пані А. Токарик, домініяльну голову Союзу Українок Канади, щоб, як делегатка Національної Жіночої Ради Канади, яка брала участь у міжнародній Конференції Жінок у Тегерані, та в часі своєї подорожі, відвідала також і Україну, поділилася з українцями Гамільтону своїми спостереженнями.

Заповіджена доповідь пані А. Токарик, викликала загальне зацікавлення і заля української православної громади була заповнена нашими жінками, що прийшли послухати, і побачити ілюстровану фільмою доповідь української суспільної діячки.

Темою доповіді пані Токарик, було головне гасло конференції в Тегерані — „Вартості старовини в модерному оточенні". З доповіді пані Токарик, ми наглядно бачили, наприклад, як стара Персія, задержуючи свою старовинну культуру, поступово перемінюється в модерний Іран, де роз будовується нова творчість, росте технічне знання та модерне мистецтво, а все оперте на віковічній культурі Персії. В дальшому прелегентка обговорювала інші точки нарад конференції, а саме, проблему неграмотности серед жінок окремих країн; руч не мистецтво, що є доказом культури даної країни; ролю жінки в сучасному та політичному житті народу та завдання жінки у вихованні дітей та молоді.

Опісля пані А. Токарик пояснила організаційну сторінку конференції, підкреслюючи великий порядок та точність, не тільки пленарних засідань, але також окремих комісій, що їх було чотирнадцять. Кожна делегатка обов'язково брала участь в одній чи двох комісіях. Українських делегаток членкині конференції приймали дуже щиро та жичливо, та ми, через особистий контакт, мали змогу розповідати про наші проблеми, наш край та українську еміграцію. Наші українські делегатки мали нагоду відвідати Україну, побути в українських містах: Києві, Каневі, Тернополі, Львові та інших, і ближче пізнати свій край та своїх земляків. На Україні нас приймали справді „по українськи", і ми тільки жалували, що не маємо більше часу, побути на рідних землях.

Доповідь пані А. Токарик, присутні вислухали її з великим зацікавленням. Крім багатьох влучних завваг та вказівок, зокрема одна залишилася в пам'яті присутніх, а саме, що ми українці повинні нав'язувати якнайбільше зв'язків з іншими народами, та безпосередньо, особистим контактом з'єднувати собі якнайбільше приятелів.

Після доповіді відбувся чайок для присутніх, що його приготовили пані з місцевого СУК. Під час товариської гутірки пані Токарик відповідала на ріжні питання та пояснювала ролю та участь українських жінок на міжнарідньому терені.

Збірка, що її переведи пані з Комітету Українок Канади, відділу в Гамільтоні, принесла суму $100.00, які було передано на Народню Фундацію Українців Канади ім. Тараса Шевченка.

Анна Бойко, прес. реф.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН
Брентфорд, Онт.

Дуже гарний звичай увели між собою пані в Брентфорді: відзначування день уродин гостиною і привітанням своїх близьких приятелів. З цієї нагоди складають також дар на журнал „Промінь".

І так перша така гостина в цім році, з нагоди дня уродин пані **Ліни Базюк** відбулася 3-го травня. Було там поважне число приятелів пані Базюк.

Після вручення дарунку іменинниці, побажань, — призначено 11.00 доларів на журнал „Промінь".

Два тижні пізніше, на 15 травня,, гурток приятельок вітав з днем уродин пані **Пелагію Ковальську.** З того прийняття 3.00 доляри передано на прес. фонд журнала.

Приятельки пані **Броніслави Цибульської,** вітали її в день уродин 12-го червня. Гостина, побажання, подарунки на пам'ятку — все це справляє приємність, що є друзі, які пам'ятають про нас. Іменинниця пані Цибульська зложила від себе дар на „Промінь" — 5.00 долярів, а від гостей — $2.50, разом $7.50.

Разом з трьох привітальних гостин прислала до редакції пані Марія Іванець — $21.50, і пише:

„Стараюся все придбати трохи грошей для „Променя". Знаю дуже добре, що справа вимагає".

Щира подяка пані Іванець за труди і розуміння преси та її потреб, як також щире слово подяки від „Променя".

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ
Савт Бирнабі, Б. К.

Родина п-ва Р. і М. Дем'янюків під час їх ювілею.

В суботу 20 травня 1967 року в залі Савт Арм Комюніті Сентер в Ричмон, місцеві громадяни і сини п-ва Романа і Михайлини Дем'янюк, вшанували вище згаданих ювілятів з нагоди 25-ліття їх подружжя.

Заля була горно прибрана. На середньому столі стояв великий коровай, свічки і квіти та стяжки з написом; рік подружжя і спис всіх гостей. Ювілятів зустріли в дверях залі їх два сини — Мирон і Богдан та невістка — дружина Мирона, які привітали своїх родичів. Господарем свята був п. Ребейка. Молитву перед вечерею провів п. Михайло Дем'янюк і підніс тост за здоров'я ювілятів.

По вечері п. Ребейка відкрив програму, зложив побажання п-ву Дем'янюком і відчитав привіти та побажання, які наспіли від тих приятелів, які не могли приїхати. Син Мирон зложив подяку родичам за їх труд у вихованні синів на добрих господарів. По цім обидва сини і невістка вручили родичам дарунки від родини і гостей.

Пан Роман Дем'янюк зложив подяку від сина і своєї дружини гостям і дітям за таку гарну несподіванку, за вшанування їх ювілею, а жінкам за таку гарну вечерю та подарунки і привіти. Пан Ребейка, як господар свята зложив ювілятам побажання.

П-во Р. і М. Дем'янюк мають два сини — Мирон одружений, а Богдан ще вдома. П-во Дем'янюки подружилися 1942 року в Ню Вестминстері, Б. К. Пані Михайліна Дем'янюк з роду Гавришів з Гефорду, Саск.

На закінчення гості заспівали ювілятам „многая літа". Забава з музикою тривала до пізної ночі.

Діти.

ВЕЧЕРОК В ДОМІ П-ВА В. А. ПЕРЕПЕЛЮКІВ У ФЛІН ФЛОНІ

Є відділи та поодинокі громадяни, які постійно дбають про свою пресу, розуміючи її значення для громадського життя та його розвою. Одними з таких взірцевих громадян є п-во Агафія і Василь Перепелюки. Вони від початку появи журнала придбали поважне число нових передплатників, пресового фонду та багато іншої праці у його підтримці. Щиро і прихильно ставиться у своїй праці і відділ Доньки України у Флін Флоні.

Ось лист якого одержала редакція від відділу у Флін Флоні.

„З цим пересилаємо грошовий переказ на суму $21.50 на пресовий фонд нашого цінного журнала „Промінь" з вечірки, що її улаштувало наше жіноче т-во ім. Доньки України в гостинному домі п-ва Агафії і Василя Перепелюків 9-го червня 1967 р.

Відбуто цю вечірку з ціллю поінформувати ближче про велике і важне завдання журнала скромною програмою, в якій взяли участь Всеч. отець і добродійка Труфини, пані А. Перепелюк. Програмою проводила пані Анна Олійник, заступниця голови жіночого товариства.

Бажаємо щиро-сердечно, щоб журнал „Промінь" просвічував дорогу нашому жіноцтву та приєднував якнайбільше читачів.

За заряд Доньки України,
Емілія Труфин, секретарка.

РІЧНІ ЗБОРИ КУК
Відділ у Вінніпезі

Річні збори відділу Комітету Українок Канади відбулися 21 березня 1967 року в домі центрального КУК. Зарепрезентованих було 10 жіночих організацій, яких заступали 45 делеґаток. Предсідницею зборів була Р. Кондра, а секретарювала — С. Береза. Звіти діяльности комітету за рік здавали членки управи.

Діяльність: Відділ взяв участь в чаєві в Міській Авдиторії, з якого дохід призначено на Канадійський На-

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА

Відділ при Катедрі св. Івана

Річні збори відділу відбулися в неділю 4-го грудня 1966 року в залі Катедри.

Пані Засійбіда перепроваджувала

ціональний Інститут Сліпих. В місяці червні відділ помагав Службі Суспільної Опіки у „таг дей", в місяці червні — разов з 16 іншими етнічними групами відділ взяв участь в чаєві Вінніпезької Жіночої Ради, а в місяці листопаді брав участь у випродажі домашнього печива разом з іншими етнічними групами в користь Вінніпезької Симфонічної Оркестри. Відділ фінансує українську школу в Німеччині. В місяці січні, 1967 року відділ через два тижні брав активну участь у виставці різних етнічних груп у Канаді, т. зв. „Скарби різних країн" у кремниці Ітона. Заходами відділу відбулась доповідь проф. А. Кондри „Україна в світлинах", з чого дохід призначено на Шевченківську Фундацію і друга імпреза на Фундацію, з якої передано 500.00 долярів — був чай в Катедрі Пресв. Тройці, члени управи продавали сувеніри в цілі помочі в будові Манітобського Мистецького Центру.

Цілорічна праця Комітету Українок Канади проходила зразково під проводом голови Розалії Кондри та взаємній співпраці представниць складових організацій. На закінчення збо рів контрольна комісія внесла уділення абсолюторії уступаючій управі.

Склад управи Комітету Українок Канади на 1967-68 роки: М. Нарожняк — голова; Р. Кондра — уступаюча голова, М. Костюк, М. Копинська, А. Дудар — заступниці голови, О. Бохна — рекордова секретарка, Г. Рослицька — кореспонд. секретарка, Е. Вівчар — скарбничка, С. Романяк — секретарка, пресові референтки — (української) Г. Рослицька, а англійської — Л. Калинюк. Голови поодиноких комітетів: Освітнього — Г. Рослицька, імпрезового — Г. Петсон, громадянства — Р. Кондра і А. Дудар, Представниці до Вінніпезької Жіночої Ради — Н. Раговська і П. Еллі, домашня опіка — А. Семотюк і І. Беднарська, представниці до Ґуд Нейборс Клаб — М. Шоп і А. Вахняк, архіву — Е. Вівчар, Г. Павлюк — голова телеф. комітету. Контрольна комісія — Е. Вівчар, Е. Медвей і І. Беднарська.

Г. Рослицька, прес. референтка.

Іванна Дженис,
голова відділу в Едмонтоні.

збори при помочі пені Боднар. Отець Прот. Хом'як провів молитву та зложив привіт і побажання членкам. Однохвилинною мовчанкою було вшановано 33 членок, які відійшли у вічність.

Про діяльність відділу звітували урядниці та голови комітетів. У відділі записано 240 членок. Місячних зборів було 12, засідань заряду 5. Впродовж року членки т-ва приготовили: 8 святочних обідів, Новорічну вечерю, Йорданську вечерю, Пущення, Великодній обід, Храм, 15 бенкетів, 17 похоронних обідів, 6 обідів під час єпархіяльної конференції, 15 весільних прийнять, 40-літній ювілей відділу, 16 чайних прийнять і перекусок, 1 баль, 6 концертів. Переведено базар, виставу українського мистецтва разом з провінціяльною екзекутивою Союзу на Алберту. Мали у себе пожертву крови і помагали у одній. Відділ вислав делеґаток на провз'їзд в Едмонтоні і окружні з'їзди.

З огляду на те, що на новій авдиторії є ще поважний довг, відділ далі звертає найбільше своєї праці на фінансову піддержку для неї.

Приходи за 1966 р.: $33,639.80, розходи $33,416.91. На сплату довгу нової авдиторії і потреби Катедри, передано 16,253.50. Закуплено меблі до залі на $2,652.39. На Колегію Св. Андрея — $150.00, на фундацію ім. Н. Кобринської — $25.00, на стипендійний фонд — $75.00, організаційний фонд Союзу — $50.00, на пресовий фонд „Променя" — $50.00, на проєкт 100-річчя — $190.00, на прикрасу Катедри — $253.50.

Звіти комітетів: **Садочка**—Н. Мельничук. В садочку є 19 дітей. Комітет приготовив концерт на св. Миколая і концерт вручення свідоцтв.

Церковний — Т. Лазарович. Комітет прикрашує церкву та доглядає резиденцію архиєпископа, впродовж року постачає до церкви свіжі квіти та висилає квіти до отців парохів на Різдво і Великдень, очолює річний чай в резиденції.

Освітній і радіопередача — Н. Фарина. Під час зборів відбулись виклади: „Великодній піст" — о. Хом'як, „Червоний Хрест" — п. Масло, „Ольга Кобилянська" — Пані Базюк. Програма почерез С-К-U-A. „Праця Союзу Українок Канади" — Пані Сулима, „75-ліття поселення українських піонерів" — Н. Фарина, доповідь голови Союзу А. Токарик, свято Лесі Українки і кляси писання писанок для молодшого СУМК-у.

„Українська школа — М. Гринчук. Учащало 154 дітей, які поділені на 4 кляси, учило 7 учителів, наука відбувалась кожної суботи. Діти виступали у 5-ох концертах. Цього року уведено клясний журнал, в який записувано учнів, їх успіхи, матеріяли до навчання та підручники.

Українські танки — Н. Сенів. Учнів учащало 90. Діти виступали 5 разів на імпрезах в місті та Катедрі, на фестивалі у Давфині, Ман., поодинокі учні одержали першу і другу нагороди. Рік закінчено великим концертовим виступом.

Соціяльний — Р. Фарина. Комітет замовляв і приготовляв перекуски та декорації для 6 чаїв і давав поміч при обідах.

Добродійний — Л. Ґреґорі. Членки учащали на збори „Кенедієн Ментал Гелт Асосіейшон", дали поміч у „Шопер Фир", для умово-хворих у лікарні, видали вечерю і дарунки на Різдво, вечерю у Великодній понеділок по відправі у лікарні. Раз на місяць членки їдуть до лікарні учити вишивати і подають перекуску, виконували добродійну працю при Катедрі.

Видавничого фонду — М. Михайлишин. Зібрано 25.00 долярів на жур-

нал „Промінь". Пані Міськів зорганізувала чайне прийняття, з якого дохід був 100.00 долярів, зібрала різдвяні побажання на 65.00 долярів. Пожертв за минулий рік було 100.00 долярів. Придбала нових передплатниць „Променя".

Молодший відділ СУМК. — Е. Дженис. Дітей учащало 43. Сходилися кожної п'ятниці. Праця була поділена на 5 комітетів. Отець Д. Лучак доглядав релігійну частину, спів — хор виступав 7 разів на різних імпрезах, сумківці ходили колядувати, брали участь в одній п'єсі, вчились плетення кошиків з тростини та подарували 20 кошиків на булочки до жін. т-ва. Дівчата вчилися різних стібів, вишивання, хлопці різьбарства. Мали доповідь про історію України і українське народнє мистецтво, улаштовували де бати, мали дві забаві, троє спортових сходин, подавали перекуску на кожних сходинах, до каси придбали фондів з продажі шоколяди, з кіна, з бутки на базарі та із забав.

Архіву — М. Гавриш. Слідкує і збирає до альбому всякі новинки про діяльність відділу та про українське життя в Едмонтоні.

Відвідування хворих — Р. Колісняк. Впродовж року, комітет відвідав 189 осіб хворих по лікарнях та домах. Заслано квіти до 11 членок.

Членства — А. Особа. Улаштовано членський чай, на якім вписалося до товариства 7 нових членок. Видрукували повний адресар і роздали членкам.

Об'єднаних Націй — А. Мельник. Членки брали участь в 6 зборах, де мали нагоду почути цікавих промовців та дискусій.

Ювілейний — Л. Івасюк. З огляду на те, що це був 40літній ювілей, відділ мав святочний обід, на якім дала промову голова Союзу Українок Канади Анна Токарик. На святі вшановано грамотами пань: Анну Велещук, Марію Косташ, Катерину Міськів, Анну Тимчишин, Лесю Івасюк, Лукію Голубіцьку і Параню Сліпчук.

Інші комітети: **горожанства** — Е. Репка. Брала участь в чайнім прийнят ті для нових горожан, де подавали чай і перекуску; **День студента** — Н. Шемелюк. Улаштовано чайне прийняття для студентів; Представництво **до Льокальної Жіночої Ради** — Р. Колісняк: Брали участь в зборах. Подали перекуску; Маєтковий комітет — В. Грабарчук. Держить запис кухонної посуди.

Заряд на рік 1967: Калина Засійбіда — уступивша голова, Іванна Дженис — голова, Надія Боднар, Василина Леськів, Ольга Лукомська і добр. Марія Хом'як, Наталка Фарина, Катерина Єринюк, Валя Романчук — заступниці голови. Ольга Ганночко — рекордова секр. Стефанія Пауш — кореспонденційна секр., Софія Гриник — касієрка, Галя Федорків — заступниця секр. Люба Ґрегорі, Маряна Гнатюк і Павліна Лукіянчук — контрольна комісія. Голови Комітетів: Галя Ґрекул — церковного, Наталка Мельничук — освітній і радіо, Марія Грин чук — Українська Школа, Настя Сенів — українські танки, Ірина Охота — садочка, Марія Солован — соціяльний, Анна Особа — добродійний, Настя Шемелюк — членства, Марія Михайлишин — фундація ім Н. Кобринської, Катерина Міськів — журнал „Промінь", Марія Гавриш — архіву, Ольга Лукомська — бібліотеки, добр. Юстина Лучак — мол. відділу СУМК, Марія Лазарук — горожанства, Анна Мельник, Марія Мельничук і Павліна Стечишин — Об'єднаних Націй, Розалія Колісняк, Марія Самоїл і Марія Гринчук — Льокальна Рада Жінок, Варвара Маланчук — музей, Анна Скуба — базару, Анна Кушнір — маєткова.

Ольга Ганночко — секр. зборів.

ТІОДОР, САСК.
Відділ імені О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулися 11-го грудня минулого року в домі пані Домки Король. Присутніх членов було 25.

Збори відкрила молитвою голова товариства пані М. Молдован і подякувала членкам за співпрацю. Предсідницею була пані С. Денесик. Протокол з минулорічних зборів, прочитала секретарка — М. Ф. Маріянчук, а фінансовий звіт дала фінансова секретарка — Л. Чорноиска.

Приходи за рік — $1.731,28, розходи — $1.220.01, в касі залишилося — $511.27.

Звіти інших членок заряду.

За рік відбулося 10 місячних зборів і 3 надзвичайних засідань. За минулий рік членки приготовили 5 весільних прийнять, одне ювілейне прийняття, 3 похоронні перекуски, 1 парафіяльний обід, найняли Богослуження на День Подяки, Великодній чай з продажем писанок та печива і осінній базар з продажем вишивок домашнього печива і чай та спільне прощальне прийняття для отця і добродійки М. Пуків. Членки сходилися робити квіти на продаж на День Матері.

Товариство зложило пожертви: на 100-річчя Канади, журнал „Промінь", на потреби церкви — 650.00 долярів. Товариство опікується прикрасою і потребами парафіяльної резиденції, передплачує „Український Голос" і журнал „Промінь" до місцевої лікарні, та відвідуємо хворих.

На закінчення року, членки в домі пані Д. Сереновської на Різдвяну забаву, колядували і обмінялися дарунками.

Заряд товариства на 1967 рік: М. Молдован — голова, К. Павчук — заступниця голови, С. Денесик — секретарка, Л. Чорноиска — касієрка. Контрольна комісія — К. Воронюк, Д. Ф. Король, А. Ґаврилюк. Опікуни хворих — Н. Пушняк, М. М. Ґаврилюк, І. Шваба. Базаровий комітет — Г. Палій, І. Король, С. Денесик, Л. Чорноиска і К. Павчук.

Складаємо подяку централі Союзу Українок Канади за обіжники, реферати і вказівки. Товариства бажає журнадові „Промінь" найкращих успіхів.

С. Денесик, секретарка.

ЕНДРУ, АЛБЕРТА
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися 6-го грудня 1966 року вечером в домі пані Марії Дребит. Збори відкрила голова т-ва пані В. Мельник та була предсідницею. Секретарювала Розадія Гуцуляк. Членки заряду здавали звіти діяльности товариства за минулий рік.

За рік відбулось 11 місячних зборів. Старанням товариства улаштовано концерт для дітей недільної школи з подарунками в День св. Миколая, приготовлено вечерю в пошану п-ву Мельникам. Заходами товариства улаштовано роковини Тараса Шевченка, роковини Лесі Українки, День Подяки, на День Подяки приготовили обід. Членки товариства приготовили п'ять перекусок під час бінго і зборів Місійної Ради і Окружної Ради, зорганізували два випродажі домашнього печива і чай, приготовили обід під час візитації Владики Андрея, придбали хрестикові вишивки на престіл, жертівник і анолой в церкві, віталі голову Союзу Українок Канади пані А. Токарик та в час її відвідин, улаштували чайне прий-

няття.

Товариство сповнило свій бюджет до централі Союзу Українок Канади. Зложило пожертву на журнал „Промінь" в сумі 10.00 долярів, виплатило нагороди для початкуючої кляси української мови і три нагороди для учеників української кляси в державній школі.

Заряд т-ва на 1967 рік: В. Мельник — голова, М. Андрук і Р. П. Гуцуляк, — заступниці голови, Р. І. Гуцуляк — секретарка, М. Дребит — касієрка. Контрольна комісія — пані Маркевич, Дорис Лакуста, К. Вайзлі. Кухонний комітет — пані Якімчук, пані Бабюк і пані Матийчук.

Р. І. Гуцуляк, секретарка.

ЛАШІН, КВЕБЕК
Відділ ім. кн. Ольги

Річні збори жін. т-ва при церкві св. Юрія відбулися 12 лютого 1967 р. Збори почато молитвою, яку провів о. Чижів. Після вшанування пам'яті померших членкинь, було вибрано президію зборів, до якої входили: Предсідниця — О. Матвіїв і секретарка — Л. Рудич.

Голова Т. Клемба дала звіт діяльности товариства в минулому році. Товариство відбувало свої регулярні місячні збори. В ділянці освітньої праці, ми улаштовували головніші українські свята. Мали концерти разом з українською школою, Приготовляли обіди і чаї. На Маланку, членки ходили щедрувати.

Крім голови, звітували також секретарка товариства — пані Білоцерківська; фінансовий звіт дали: пані Штихко і пані Івак та освітня референтка — пані В. Демосюк. Контроль на комісія в складі пань Тихонів і Сав'як внесли абсолюторію уступаючому зарядові.

По цім перейшли до другої частини зборів — вибору нової управи. І після ділової дискусії членкинь, було рішено, перевибрати ту саму управу з заміною лише заступниці голови.

З побажаннями успіхів у дальшій праці і молитвою закінчено було збори.

Білоцерківська, секр.

ВЕСТ ФОРТ ВІЛЛІЯМ, ОНТ.
Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори жіночого товариства ім. Олени Пчілки, відбулися 18 грудня 1966 ріку в залі української православної церкви св. Володимира у Вест Форт Вілліям.

До заряду на 1967 р .було обрано: Стефанія Музика — голова, Софія Ґельмич — перша заступниця голови, Марія Ґронська — друга заступниця голови, Анастасія Ландіяк — третя заступниця голови, Анна Стасів — рекордова секретарка, Софія Мендик — заст. рекр. секр., Доця Литвин — фінансова секр., Тереса Шулик — касирка, Марія Комисарик і С. Музика — Комітет відвідування хворих. До К.У.К. представницями було обрано Софію Мендик і Анастазію Ландяк. Сестриці: — пані Ґронська, Кибюк і Ландяк. Президія до переведення зборів складалася з голови — пані Варвара Бойко і секретарки — пані Софія Мендик. Скрутеніри—пані Ландяк і пані Кибюк. Звіти, які були подані членами заряду, вказували на фінансово успішний рік. Признання за успіх у праці, належиться всім членкам і чоловікам, які працювали кожного тижня в кухні.

А. Стасів, секр.

МУС ДЖО, САСК.
Відділ ім. св. кн. Ольги

Річні збори жіночого т-ва ім. кн. Ольги, відбулися 13 грудня 1966 р. в церковній залі св. Володимира. Збори відкрила голова пані М. Мацюра молитвою. Предсідницею зборів була добр. А. Зміївська, а секретаркою пані С. Радванська. Членки заряду здавали звіти з цілорічної праці. Діяльність товариства: відбулося 12 місячних зборі,в мали Різдвяну вечерю, членки товариства ходили колядувати. Відбувся весняний чай і продаж Великоднього печива і писанок. Мали спільне Свячене, приготовляли вечерю для Ріверв'ю школи, приготовили два похоронні обіди. Улаштували дві забави з вечерою в Спортсмен Сентер. Продавали перекуску під час літньої виставки (ексебішен), мали осінню вечерю, приготовляли вечерю для т-ва ТУС з Реджайни. Відбули маленьке прийняття для голови Союзу Українок — пані А. Токарик. Відсвяткували св. Миколая, свято Т. Шевченка і День Матері концертами. Членки нашого товариства працюють досить активно. Також відвідують хворих у лікарнях.

Фінансовий звіт за рік: Прихід — 5,056.21 дол., розхід — 3,476.80, в касі залишилося 1,579.41 дол. Заряд т-ва на 1967 рік.: Пані М. Мацюра — голова, пані М. Дідик — заступниця голови, пані А. Олійник — секретарка, пані О. Бозак — касирка, добр. А. Зміївська — корес. секр. Контрольна комісія — Пані М. Кошман, М. Сахній і В. Остапович. Суспільний комітет: — Пані М. Дідик, В. Остапович, С. Радванська, А. Тачковська. Старші сестриці: Пані В. Дмитрійчук і А. Тачковська. Бінґо комітет: Пані П. Остапович.

А. Зміївська, секр.

ВІДДІЛ ІМ. СОФІЇ РУСОВОЇ
Лонг Бренч, Онт.

Вечір в честь Лесі Українки

У вівторок 25 квітня ц. р. при церкві св. Димитрія, наш відділ влаштував святочний вечір пам'яті Лесі Українки. Програму вечора відкрила голова відділу пані А. Коман та привітала голову східньої екзекутиви пані А. Євчук і бувшу голову пані Бевш та інших гостей. Пані П. Кумпан, привітавши гостей, керувала і дальше цілою програмою святочного вечора.

Орися Куцик, Сандра і Кароліна Плицан, проспівали — „Стоїть явір над водою"; „Ой, вишеньки та черешеньки"; „Зірвалась хуртовина". При піяніно була С. Куцик. „Вечірня пісня" і „Марш", виконала на піяно— Б. Семенюк. Реферат „Життя і творчість Л. Українки" — виголосила пані М. Мартинюк. „Мій шлях" — прочитала пані О. Собчак. „Зимова ніч на чужині" — прочитала пані М. Пеленюк. Ноктюрн з поеми „Єретик", музика Безкоровайного, виконала чудово на піяніно — пані І. Ямішак. Слово голови екзекитиви пані А. Євчук на тему „Праця відділів і обов'язки" було надзвичайно гарно представлене учасницям цього вечора.

Пані П. Купман подякувала пані А. Євчук, пані Бевш та всім іншим гостям з Торонта, а також всім, що брали участь у святі.

На закінчення святочної програми, було влаштовано товариський чай, де присутні мали нагоду познайомитися з гостями і поговорити. І так в приємній атмосфері закічився цей вечір.

Із збірки, яку було переведено під час цього вечора, було призначено 10.00 долярів на пресовий фонд журнала „Промінь".

Н. Гриняк.

Столові цирати зберігають еластичність, якщо час від часу мити їх слабким розчином оцту. Після миття цирату витирають слухою м'якою ганчіркою.

**
*

КУТОЧОК ПРО ЗДОРОВ'Я

ВСЕ ПРО РАДИКУЛІТ

Запалення попереково-крижових нервових коренців і сідничного нерва — одне із досить поширених захворювань. Майже кожен четвертий пацієнт лікаря-невропатолога хворіє на радикуліт. Уявлення про те, що це легка хвороба — помилкове. Нерідко попереково-крижовий радикуліт супроваджується гострим болем, має затяжний перебіг і може навіть призвести до інвалідності.

Які ж причини цієї хвороби?

До розвитку попереково-крижового радикуліту призводять різні гострі й хронічні інфекційні захворювання. Найчастіше він виникає після грипу, ангіни, ревматизму, а також на грунті туберкульозу, червоного й висипного тифу, бруцельозу. Нерідко причиною радикуліту є порушення обміну речовин в організмі (подагра, діабет). Відкладення мінеральних солей, особливо в ділянці міжхребцевих отворів, стискує і подразнює нервові корінці.

Виникненню радикуліту сприяють також нестача вітамінів, хронічне отруєння промисловими отрутами (ртуть, свинець, миш'як), зловживання алкоголем.

Серед причин радикуліту й такі захворювання хребта, як переломи, вивихи, туберкульозне враження хребців, випинання дисків.

У жінок нерідко хронічні запальні захворювання матки і придатків, пухлини органів, розташованих поблизу корінців і сідничного нерва дають картину попереково-крижового радикуліту. Слід підкреслити, що часто захворювання розвивається від поєднання кількох несприятливих факторів. Ми вважаємо за необхідне попередити наших читачок, що болями в попереку починається багато тяжких захворювань, що потребують відповідного лікування. Уточнити їх причину може тільки лікар, уважно оглянувши хвору. Відомі випадки, коли хворі зверталися до лікаря після тривалого лікування „домашніми" засоби, яке тільки погіршувало стан їх здоров'я.

На радикуліт переважно хворіють люди після 30—40 років, здебільшого чоловіки. Є певна залежність цієї хвороби від пори року — найчастіше вона трапляється рано навесні й восени.

В умовах теплого сухого клімату це захворювання зустрічається рідко і протікає легше. Головний його прояв — біль у попереку, що, як правило, виникає раптово і часом віддає в ногу. Це явище в народі дістало влучну назву „простріл". Біль посилюється під час ходіння, нахиляння, кашлю, чхання, підняття ваги. Інтенсивність його в різних випадках різна. У декого біль незначний, і хворий продовжує, хоч і з трудом, звичайну роботу. Часом же біль буває такий, що навіть повернутись у ліжку нелегко. Крім того, може непокоїти почуття „повзання мурашок", похолодіння або оніміння ноги.

Щоб зменшити біль та запобігти його посиленню, хворі намагаються вибрати собі зручну позу. Звичайно вони лежать на спині або на здоровому боці, зігнувши ногу в колінному і тазо-стегновому суглобах. Змінюється й хода. Хворі ходять, намагаючись не нахилятись і злегка згинають ногу в коліні, спираючись переважно на здорову. Часом через біль викривлюється хребет. Однак це якище тимчасове і після зменшення болю зникає. Захворювання може тривати від кількох днів до кількох місяців у тяжких випадках. Особливість радикуліту — схильність до повторних загострень. Отже, чим раніше розпочато лікування, тим раніше вдається його ліквідувати.

Лікування спрямоване насамперед на швидке усунення чи зменшення болів. При гострих болях необхідно покласти хворого в ліжко з матрацем, що не прогинається. Помітно полегшують стан болезаспокійливі засоби (пірамідон, аналгін, аспірин), тепло (грілка, нагрітий пісок, сіль, ванни). Слід пам'ятати, що заспокоює біль тільки помірне прогрівання.

Широко застосовуються ультрафіолетове опромінювання, лямпа-солюкс, діатермія, електрофарез, струми Бернарда, парафін, різні мазі. Не слід користуватись різними препаратами, запропонованими людьми без медичної освіти. Нерідко після застосування таких „ліків" у хворих виникають тяжкі опіки.

Добрий лікувальний ефект дають різні види новокаїнових блокад, вітаміни B_1, B_{12}, алое, скловидне тіло. У тяжких випадках, що не піддаються звичайному лікуванню, застосовується рентгенівське опромінювання. Арсенал засобів великий, і тільки досвідчений лікар може правильно вибрати необхідні з них. Одні форми захворювання лікують у лікарні, другі — амбулаторно. Останніми роками радикуліти, спричинені випаданням міжхребцевих дисків, успішно лікують оперативним шляхом. Широко застосовуються при радикулітах та ішіасі лікувальна фізкультура, масаж.

Фізичні вправи призначаються відразу після того як пройшли гострі болі. Якими повинні бути вправи і їх тривалість, у кожному окремому випадку визначить лікар або методист лікувальної фізкультури. Масаж з успіхом застосовується в усіх стадіях захворювання.

І, нарешті, якщо перебіг радикуліту тривалий, з частими загостреннями, рекомендується санаторне лікування (радонові, сірчано-водневі ванни, грязі тощо).

Величезне значення має профілактика радикуліту. Вона полягає у різних способах загартування організму, що підвищують його опірність, а також оздоровлення умов праці і побуту, усунення шкідливих явищ, що можуть сприяти розвитку радикуліту.

У зв'язку з тим, що часто радикуліт виникає після різних інфекційних хвороб, важливо, насамперед, боротись з ними. Необхідно своєчасно і повноцінно лікувати грип, ангіни, катари верхніх дихальних шляхів. Не можна переносити ці захворювання „на ногах" і виходити на роботу до повного одужання. При перших ознаках порушень у статевій сфері жінки повинні звернутися до гінеколога, оскільки гінекологічні захворювання досить часто призводять до радикуліту. Люди, схильні до щорічних загострень, у холодну пору року повинні тепло одягатися, не сидіти на землі. Хворим на радикуліт протипоказана тяжка фізична праця, зв'язана з частим нагинанням, штовханням вантажів перед собою, зміною мікроклімату приміщення. Необхідно займатися фізичною культурою, спортом, постійно загартовувати організм. Слід регулярно бувати на свіжому повітрі, робити прогулянки. Усі ці заходи загартовують організм, знижують схильність до захворювання на радикуліт.

А. Руденко, кандидат медичних наук

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ПРЕЗЕРВОВАНИЙ БОРЩ

2 гальони молоденьких буряків, 1½ кварти фасолі, 1½ кварти капусти, 1 кварта картоплі, ½ кварти білої цибулі, 1 літра листкової зелені: кріп, петрушка і зелені стебла цибулі, 4 моркви.

Бурячки і моркву покришити в соломку як звичайно і приготовити іншу ярину, залляти холодною водою, посолити до смаку (сіль вживати не зйоодизовану) і варити аж буде готове.

Окремо заварити 1½ горнят оцту, 1 горня цукру і 1 горня води. Коли борщ готовий, дати до нього цей заварений оцет, добре вимішати і гарячим наливати у слоїки, закрутити і варити в слоїках ще 20 хвилин. З цього припису буде 13 квартових слоїків борщу.

Подала Марія Шпитковська, Бімзвіль, Онт.

Налисники з картопляною начинкою

Дуже добрі зі сметаною. Можуть заступити вареники на скору погребу. З нижче поданого припису буде 6 до 7 налисників. Для більшої родини можна припис збільшити. У приписі є вода і молоко. Воду додається для того, щоб налисники були ніжніші, але це необов'язково і можна вживати тільки молоко, як хто бажає. Начинку до налисників приготовити так, як до вареників. Зварити картоплі, пом'яти, посолити до смаку, заправити підсмаженою в маслі цибулькою і додати трохи сира.

2 яйця, ½ горнятка молока, 3 ложки води, ½ горнятка пересіяної муки, ¼ ложечки соли.

Убити яйця, додати молоко і воду, домішати решту складників і добре вбити. Помастити маслом маленьку пательну (6 цалеву) і загріти добре. Влити кілька ложок тіста, приблизно три, схилити пательну сюди, туди, щоб тісто розлилося і покрило спід тонкою верствою. Коли піднесеться зі споду, обернути на другий бік. Щоб налисники були ніжні, то радять їх не обертати, тільки підпекти з одного боку, але це справа особистого смаку. Вибрати спечений налисник на тарілку і далі так само поступати, аж усе тісто зужиється. Наложити картопляної начинки на налисник і звинути. Укладати начинені налисники у вимащену маслом посуду, найкраще „кесером", залити густою сметаною накрити і дати до мірної печі, на 25 хвилин. Подавати гарячі з кислою сметаною.

ГОРІХОВИЙ ТОРТ

Складники: 9 яєць, 9 повних ложок цукру, ½ фунта мелених горіхів, ½ горнятка тертої булки, сік і шкірка з однієї цитрини, 1 ложечка ванілії, 1 ложечка порошку до печива (бейкен павдер).

Спосіб: Жовтки відділити від білків і добре втерти з цукром, додати половину горіхів, ванілію, порошок до печива, шкірку з цитрини потерту на тертці і сік з цитрини. Білки вбити на тугу піну і додавати потрохи до маси з жовтків, додати другу половину горіхів, терту булку і пекти у двох формах. До однієї форми дати більше маси, до другої менше. Пекти в температурі від 350 до 375, приблизно пів години. По спеченні кружок з більшою формою перекроїти на двоє. Зробити три кружки. Переложити кавовою або шоколядовою масою.

Складники на кавову масу: 4 жовтки, 4 ложечки цукру, ¾ горнятка сильної запареної кави, ½ фунта несоленого масла, 2 ложки цукрової муки (айсінгс сюгар).

Спосіб: Утерти жовтки з цукром, додати каву і заварити легко на віль ному вогні, або над парою, постійно мішати аж згусне. Вихолодити. Окремо втерти масло з цукром — муч-кою і додати потрошки до утертого масла вихолоджену кавову масу, добре все разом вимішати і перекладати всі кружки тою самою масою. Верх торта також помастити тою масою та удекорувати горіхами.

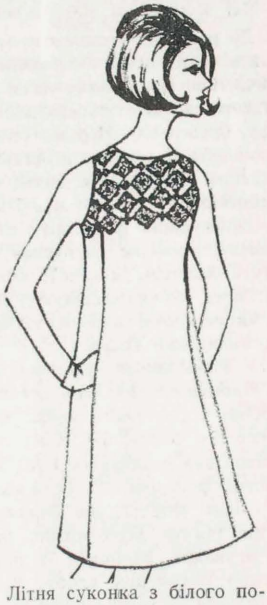

Літня суконка з білого полотна. Взір хрестиковий, гуцульський.

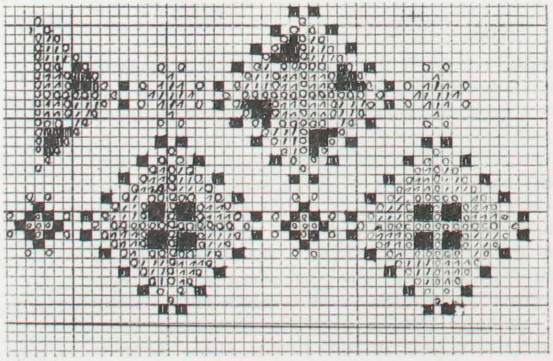

Кольори:

□ **чорна**

o **помаранчева — 900 Д. М. С.**

1 **жовта — 743**

V **зелена — 518**

Рисунок модельки і взір опрацювала **Іванна Вахна,** голова **філії Мист. і Музею Союзу Українок у Східній Канаді.**

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

Хвальна Редакціе!

Мені буде дуже приємно надалі читати Ваш так дорогий мені журнал „Промінь". Тому прошу не переривати його висилки. Залучую 4.00 дол. на передплату, а 2.00 дол. на пресовий фонд. **Анна Хаба, Редвотер, Алта.**

Дорогі працівниці нашого дорогого журнала „Променя". Засилаємо Вам 4.00 дол. на передплату, а 1.00 дол. на пресовий фонд. Желаю Вам успіху і витривалости у Вашій праці. **Марія Климашко. Бенкенд, Саск.**

Висилаю передплату і прес. фонд — разом $5.00 дол. „Промінь" має велике значення в моїм домі, він поучаючий і дуже цікавий. Бажаю Вам найкращих успіхів у Вашій праці. **Параска Кузик— Іннісфрі, Алта.**

Посилаю скромну пожертву на прес. фонд і бажаю багато щастя і здоров'я усім працівникам нашого журнала „Промінь", щоб Ви могли надалі продовжувати цю корисну працю для українського жіноцтва.

Марія Гулька, Вотерфорд, Онт.

Ми тут дома дуже задоволені журналом „Промінь" і лише жалуємо, що він не виходить хоч два рази на місяць. Навіть моє маленька Меланія (три і пів років) уже читає дитячу сторінку. **Оля Скигар, Вінніпеґ.**

Пересилаю передплату на 1967 рік, та 2.00 дол. на пресовий фонд. Бажаю Вам щиро успіхів і кріпкого здоров'я. Тішуся, що наш журнал стає цікавішим. Мала б ще побажання до кольорових взірців до вишивання, можливо, що це піднесло б навіть видання, та $1.00 на рік не робило б великої різниці, а було б легше відшивати та і взірці були б більше цікаві.

Ю. Головата, Торонто.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Помимо нашої найкращої волі не можемо собі дозволити на кольорові кліше. Кошта їх такі високі, що прийшлося би подвоїти передплату. А коли б навіть і у двох кольорах, то треба робити два кліше на один взір і перепускати журнал через пресу два рази. За признання й увагу сердечно дякуємо.

Усім референткам журнала, членкам відділів та поодиноким особам, що постійно трудяться й збирають передплати, пожертви на пресовий фонд, та приєднують нових читачів, щиро дякуємо. Висловлюємо подяку всім жертводавцям.

Драглі з помаранч

4 жовтки, 4 ложки меду, три помаранчі (сік), одна цитрина (сік), 2 збиті в густу піну білки, ½ пайнта сметани, 2 торбинки желятини, три ложки води для розведення желятини.

Жовтки розтерти з медом додати, постепенно, сік з помаранч і цитрини. Желятину розчинити у двох ложках холодної води відтак додати одну ложку гарячої, поставити посуд з желятиною в посуд з кипячою водою, щоб желятина цілком розчинилася. Розчинену желятину додаємо постепенно до жовтків, добре помішуючи, відтак додаємо сметану і збиті білки. Легко все змішати вилити у форму один інч і пів високу. Захолодити в холодільнику.

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших дітей у юнацькому віці — це передплата за цікавий гарний ілюстрований місячник

ЮНАК

Річна передплата $5.00.

- **Порадьте Вашим друзям і знайомим, щоб запренумерували „Юнака" для своїх дітей.**
- **На бажання висилаємо безкоштовно показове число.**

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. West, Apt. 10 Toronto 9, Ont., Canada

Як вирощувати фікуси

Кімнатний фікус з неопадаючим листям виростає у великі деревця. Його розмножують живцями в березні і квітні. Живці перед посадженням відмивають теплою водою від соку і висаджують в теплому парничку в пісок, або вкладають в пляшку з водою, яку через кожних 3-4 дні міняють. Пляшки з живцями ставлять на сонячне підвіконня.

Закорінені рослини через 30-35 днів висаджують спочатку в менші вазони, а потім пересаджують в більші, наповнені в суміші з рівних частин перегною дернової і листяної землі. До трьох років фікус пересаджують щовесни. Дорослі рослини пересаджують через 2 або 3 роки.

Фікуси краще ростуть в мірній температурі. При високій температурі листя їх звисає. Поливати треба щодня. Літом більше, зимою менше. Коли зимою багато поливати, то коріння може загнити, листя пожовкне і опаде.

Ці рослини краще садити у менші вазони, додавши туди родючої земляної суміші. Перед садінням на дно посудини покласти трохи дрібних черепків і грубого піску.

Покутські бурячки

Потрібно: 1 вязанка бурячків, 1 цибуля, 1 ложка оливи, 1 цитрина (сок), 1 зубчик часнику.

Зварити бурячки і обібрати. Коли простигнуть, покроїти їх у не дуже тонкі скибки. На оливі засмажити ясно пів цибулі. Вкинути на цибулю буряки, натиснути цитрини і розтертий часник. Вимішати. Виложити до порцелянової посудини. Хто не любить часнику, може його поминути.

P 9F JAN 68
MALANCHUK MRS N
10959-117 ST
EDMONTON ALTA

ПРО ФОРМУ ОКУЛЯРІВ

Ви стали гірше бачити. Звернулись до лікаря-окуліста і почули відповідь, яка дуже засмутила вас: „Потрібно носити окуляри". Дехто вважає, що окуляри — ознака старості. Зовсім не так. Багато людей мало не з дитинства мусять носити їх через сильну близькозорість чи далекозорість. Окулісти вважають, що людям після 40 років слід користуватися окулярами, бо зір у ці роки починає падати. Кришталик ока змінюється, його заломна сила зменшується. Доводиться напружувати зір для того, щоб роздивитись дрібні предмети, прочитати дрібний шрифт. Внаслідок цього можуть з'явитися запомороження, головний біль, неприємні відчуття.

Носіння окулярів усуває ці ускладнення. Читати, писати, виконувати дрібну роботу знов стає легко. Деякі жінки вперто відмовляються одягати окуляри, вважаючи, що вони їм не личать, спотворюють їх зовнішність. Насправді окуляри зовсім не спотворюють обличчя, навпаки, можуть навіть прикрасити його, приховавши деякі недоліки. Важливо тільки вміло підібрати оправу. Ось кілька рекомендацій.

Не слід сліпо наслідувати моду, добираючи оправу. Перш ніж купувати окуляри, обов'зково добре вивчіть форму і деталі свого обличчя й голови.

Жінкам з тонкими рисами обличчя оправи слід добирати легкі, тонкі. Людям з крупним широким лицем більш пасуватимуть масивні оправи.

При подовженому обличчі форма окулярів має бути трохи подовжена, але щоб не виходила за межі очей. Оправа — тонка, легка, може бути металева. Кругле обличчя потребує овальної форми, злегка піднятої до скронь. Декому дуже личать окуляри, верхній край яких повторює лінію брів.

Тим, у кого обличчя квадратної форми, слід носити окуляри, що подовжують його. Найбільше в даному разі підійдуть окуляри з оправою трикутної форми.

Обличчя, що розширюється донизу і має важке, масивне підборіддя, потребує окулярів подовжених до скронь з тоншою оправою.

Жінок з широким лобом і вузьким підборіддям прикрасить довгасте скло. Оправа — краще вузька. Верхній край її розташований паралельно до лінії брів, але може бути злегка вигнутий і піднятий вгору.

При прямокутному обличчі оправу можна вибрати товсту. Верхня лінія її — горизонтальна, нижній край скла — закруглений.

І, нарешті, людям з правильним овалом обличчя добре носити окуляри прямокутної або квадратної форми, бажано, щоб нижній край був без оправи, вільний.

Вибираючи окуляри, крім того, треба також враховувати форму й розріз очей, їх величину, колір. Жінкам з великими красивими очима можна рекомендувати витончену малопомітну оправу або скло зовсім без неї з'єднане на переніссі тонкою перемичкою. Тим, у кого риси обличчя крупні, різкі, личать квадратні окуляри. Жінкам вилицюватим підійде оправа овальної форми, без гострих кутів, з верхнім краєм по лінії брів. Оправи з прикрасами по кутах — металевою інкрустацією, блискучими камінцями, позолотою — розраховані на деяке зорове розширення обличчя і тому рекомендуються людям з довгими або овальними обличчями.

Кольори оправ бувають різні. Якому ж надати перевагу? Блондинкам краще обирати світлі тони, брюнеткам — темніші. Декому дуже личать спокійні червонувато-рожеві або червонувато-оранжові відтінки оправ: вони поліпшують колір обличчя. Взагалі ж краще обирати оправи неяскравих тонів, вони менше впадають в око і краще поєднуються з кольором одягу.

Отже, добирати окуляри потрібно відповідно до своїх індивідуальних даних і особливостей, так само як і зачіску або капелюшок. Наші рекомендації дуже загального характеру, але сподіваємося, що вони допоможуть вам правильно орієнтуватися, добираючи собі оправу.

Валентина Шалупенко, кандидат медичних наук

—X—

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (Українські народні вишивки і взори) $4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК $1.75
КУХОВАРСЬКА КНИЖКА — написала Савеля Стечишин $5.50
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — написав проф. Л. Білецький $1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — написав М. Ломацький $3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — написав М. Ломацький $3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — написав Митрополит Іларіон .50
Я ВЕРНУСЯ — написав О. Крамар ..... .50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — написав Л. Мосендз $6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — написала Рома Ґаук $1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ .20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — написала Н. Когуська ..... .50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — написала Марія Пастернакова $3.00
БАТЬКИ І ДІТИ — написала Тоня Горохович $1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ $1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ $1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ $1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК $2.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі $4.25
— брошурована $3.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ..... .25
ВІДЗНАКА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ $2.50
ЛОЖЕЧКА З ВІДЗНАКОЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ $3.50

Також маємо слідуючі речі, які радо вишлимо на ваше замовлення:

— РЕФЕРАТИ НА РІЗНІ СВЯТА І АКАДЕМІЇ
— ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ
— ПРОГРАМИ ПРОДОВЖЕННЯ ПРАЦІ У МОЛОДШИХ ВІДДІЛАХ СУМК